

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXXI/193/05

Rady Powiatu Obornickiego z dnia 1 marca 2005 r

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO

**Powiatu Obornickiego
na lata 2005-2006
(z przedłużonym okresem
programowania do 2013 roku)**

Luty 2005

Spis treści:

I.	Wstęp.....	3
II.	Cel Narodowego Planu Rozwoju.....	4
III.	Cel Planu Rozwoju Lokalnego w Powiecie Obornickim 2005-2006.....	18
IV.	Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza w Powiecie Obornickim....	19
A.	Analiza S.W.O.T.....	33
V.	Plan Rozwoju Lokalnego. Cele. Kierunki. Działania.....	37
A.	Plan inwestycji w latach 2005-2006 oraz 2007 – 2013.....	39
B.	Powiązanie celów z działaniami przeznaczonymi do realizacji w ramach ZPORR oraz wskaźniki osiągnięcia rezultatów.....	49
VI.	Wdrażanie Planu Rozwoju Lokalnego.....	50
VII.	System monitorowania i ewaluacji Planu w Powiecie Obornickim	51
VIII.	Sposoby oceny Planu.....	63
IX.	Podsumowanie. Strategia Promocji Planu Rozwoju Lokalnego.....	64
	Źródła	66

I. WSTĘP

Plan Rozwoju Lokalnego jest kompleksowym dokumentem określającym strategię społeczno-gospodarczą Powiatu Obornickiego na lata 2005 – 2006, a także wskazuje planowane działania w latach 2007 – 2013.

Dokument został przygotowany na podstawie następujących dokumentów o charakterze programującym:

- Narodowy Plan Rozwoju
- Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego
- Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego
- Strategia Rozwoju Powiatu Obornickiego (Plan Strategicznego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Obornickiego)
- Wieloletni Plan Inwestycyjny Powiatu Obornickiego

Konstrukcja Planu Rozwoju Lokalnego, w znaczącym stopniu, opiera się również na dokumentach wpływających z Narodowego Planu Rozwoju, czyli m.in.: Sektorowych Programach Operacyjnych (schemat nr 1).

Plan Rozwoju Lokalnego przedstawia sytuację społeczno-ekonomiczną Powiatu, formułuje cele i zawiera opis strategii zmierzającej do osiągnięcia rozwoju społecznego, gospodarczego. Szacuje spodziewane efekty planowanych interwencji i wpływ na przebieg procesów rozwojowych, wskazuje kierunki zaangażowania środków funduszy strukturalnych i środków własnych Powiatu.

Dokument oparty został na założeniach ujętych w Strategii Rozwoju Powiatu Obornickiego, Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Powiatu oraz wnioskach mieszkańców Powiatu przekazywanych w trakcie konsultacji społecznych w styczniu i lutym 2005 roku.

We wnioskach końcowych, służących opracowaniu Planu wzięto również pod uwagę wyniki debat strategicznych organizowanych metodą aktywnego planowania strategicznego, w których brali udział reprezentanci środowisk, społecznych, biznesowych, gospodarczych, samorządowych itp.

Plan Rozwoju Lokalnego 2005-2006 będzie służył jako punkt odniesienia dla działań o charakterze rozwojowym, podejmowanych z zasobów środków własnych, jak również pozwoli określić wysokość interwencji z funduszy unijnych.

II. Cel Narodowego Planu Rozwoju

Cel Narodowego Planu Rozwoju na lata 2005-2006 i strategia jego osiągnięcia, uwzględnia nie tylko horyzont kilku najbliższych lat po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, ale także odnosi się do wyzwań, które będą aktualne i wspólne dla wszystkich krajów UE, także w następnym okresie programowania, tj. co najmniej do roku 2013.

CEL STRATEGICZNY NARODOWEGO PLANU ROZWOJU FORMUŁOWANY Z TEJ PERSPEKTYWY OKREŚLA SIĘ NASTĘPUJĄCO:

CELEM STRATEGICZNYM NARODOWEGO PLANU ROZWOJU JEST ROZWIJANIE KONKURENCYJNEJ GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, ZDOLNEJ DO DŁUGOFALOWEGO, HARMONIJNEGO ROZWOJU, ZAPEWNIĄCEJ WZROST ZATRUDNIENIA ORAZ POPRAWĘ SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ, EKONOMICZNEJ I PRZESTRZENNEJ Z UNIĄ EUROPEJSKĄ NA POZIOMIE REGIONALNYM I KRAJOWYM.

WYKONUJĄC POWYŻSZY CEL POLSKA BĘDZIE DAŻYĆ DO ZAPEWNIENIA WYSOKIEGO POZIOMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZGODNIE Z ZAPISAMI TRAKTATU KONSTYTUUJĄCEGO UNIĘ EUROPEJSKĄ ORAZ ZOBOWIĄZANIAM I AKCESYJNYMI. REALIZACJA CELU STRATEGICZNEGO ODBYWAĆ SIĘ BĘDZIE POPRZEZ OSIĄGANIE CELÓW CZĄSTKOWYCH, ZDEFINIOWANYCH W ODPOWIEDZI NA WYZWANIA KONKURENCJI GLOBALNEJ, PRZED JAKIMI STOI POLSKA WRAZ Z INNYMI KRAJAMI UE ORAZ Z WNIOSKÓW WYNIKAJĄCYCH Z ANALIZY SŁABYCH I MOCNYCH STRON POLSKIEJ GOSPODARKI A TAKŻE SZANS I ZAGROŻEŃ PRZED NIĄ STOJĄCYCH W PIERWSZYCH LATACH CZŁONKOSTWA W UE.

W ŚWIETLE TYCH ZAŁOŻEŃ PRZYJĘTO PIĘĆ PODSTAWOWYCH CELÓW CZĄSTKOWYCH NPR NA LATA 2005-2006:

- wspomaganie osiągnięcia i utrzymania w dłuższym okresie wysokiego wzrostu PKB,
- zwiększanie poziomu zatrudnienia i wykształcenia,
- włączenie Polski w europejskie sieci infrastruktury transportowej i informacyjnej,
- intensyfikacja procesu zwiększenia w strukturze gospodarki udziału sektorów o wysokiej wartości dodanej,

- WSPOMAGANIE UDZIAŁU W PROCESACH ROZWOJOWYCH I MODERNIZACYJNYCH WSZYSTKICH REGIONÓW I GRUP SPOŁECZNYCH W POLSCE.

Cele NPR będą realizowane za pomocą programów i projektów współfinansowanych ze strony instrumentów strukturalnych w ramach Podstaw Wsparcia Wspólnoty i Inicjatyw Wspólnotowych, projektów z udziałem Funduszu Spójności, a także przedsięwzięć i wieloletnich programów rozwojowych finansowanych wyłącznie ze środków krajowych. Do czasu zakończenia realizacji programów Phare, ISPA, oraz SAPARD także te instrumenty pomocy przed-akcesyjnej UE będą miały swój wkład w realizację celów NPR. Istotne znaczenie dla osiągnięcia zamierzonych celów będą też miały, niezbędne do podjęcia działania o charakterze prawnym, fiskalnym i instytucjonalnym.

W ramach NPR, w oparciu o wynegocjowane z Komisją Europejską Podstawy Wsparcia Wspólnoty, realizowane będzie pięć sektorowych programów operacyjnych, jeden zintegrowany program operacyjny rozwoju regionalnego oraz program operacyjny pomocy technicznej.

WYKAZ PROGRAMÓW OPERACYJNYCH WRAZ Z INSTYTUCJAMI ODPOWIEDZIALNYMI ZA ICH PRZYGOTOWANIE

Nazwa Programu	Instytucja przygotowująca program
SPO WZROST KONKURENCYJNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW	MINISTERSTWO GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
SPO ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH	MINISTERSTWO GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
SPO RESTRUKTURYZACJA I MODERNIZACJA SEKTORA ŻYWNOŚCIOWEGO ORAZ ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH	MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
SPO RYBOŁÓWSTWO I PRZETWÓRSTWO RYB	MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
SPO TRANSPORT - GOSPODARKA MORSKA	MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY
ZPORR - ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO – Rozwój regionalny	MINISTERSTWO GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ (WE WSPÓŁPRACY Z SAMORZĄDAMI WOJEWÓDZTW)
PROGRAM OPERACYJNY - POMOC TECHNICZNA	MINISTERSTWO GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Struktura i treść programów operacyjnych wynika z celów i strategii ich osiągnięcia określonych w Narodowym Planie Rozwoju. Podział środków strukturalnych zaangażowanych w realizację poszczególnych programów odzwierciedla ich stopień istotności dla budowania podstaw wzrostu konkurencyjności i spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej z krajami i regionami Unii Europejskiej oraz uwzględnia faktyczne możliwości absorpcyjne.

Program operacyjny – Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw

Celem głównym programu jest poprawa pozycji konkurencyjnej polskiej gospodarki funkcjonującej w warunkach otwartego rynku. Cel programu będzie osiągnięty poprzez koncentrację środków finansowych kierowanych bezpośrednio do sektora przedsiębiorstw, sektora naukowo-badawczego oraz instytucji otoczenia biznesu (w tym administracji publicznej szczebla krajowego w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego) na najbardziej efektywne, gwarantujące wzrost innowacyjności produktowej i technologicznej projekty i przedsięwzięcia.

Skuteczna realizacja celu programu jest uwarunkowana w dużej mierze powodzeniem przedsięwzięć o charakterze prawnym i organizacyjnym, wynikających ze strategii gospodarczej rządu. Likwidacja barier dla działalności gospodarczej w powiązaniu ze ściśle ukierunkowaną pomocą publiczną pozwoli, w stosunkowo krótkim czasie, na zdynamizowanie wzrostu gospodarczego, zwiększenie poziomu zatrudnienia w najbardziej efektywnych sektorach przemysłu i usług oraz stworzy podstawy do zwiększania konkurencyjności całej polskiej gospodarki.

Głównymi beneficjentami wsparcia udzielonego w ramach programu będą przedsiębiorcy, instytucje otoczenia biznesu oraz instytucje sfery naukowo-badawczej.

Priorytety realizowane w ramach SPO Wzrost konkurencyjności gospodarki to:

- Rozwój przedsiębiorczości i wzrost innowacyjności z wykorzystaniem instytucji otoczenia biznesu,
- Zwiększanie konkurencyjności produktowej i technologicznej przedsiębiorstw

Program operacyjny – Rozwój zasobów ludzkich

Głównym celem Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich jest budowa otwartego, opartego na wiedzy społeczeństwa poprzez zapewnienie warunków do rozwoju zasobów ludzkich w drodze kształcenia, szkolenia i pracy. Cel ten jest zgodny z celem strategicznym UE przyjętym w 2000 r. podczas szczytu Lizbońskiego Rady

Europejskiej, zgodnie z którym UE powinna stać się najbardziej konkurencyjną, dynamiczną i opartą na wiedzy gospodarką światową, zdolną do stałego wzrostu gospodarczego z większą ilością lepszych miejsc pracy i większą spójnością społeczną.

Cel ten ma zostać osiągnięty m.in. poprzez realizację Europejskiej Strategii Zatrudnienia.

Cel generalny SOP RZL realizowany będzie przez cele szczegółowe:

- poprawę zatrudnienia poprzez rozwój jakości zasobów ludzkich,
- rozwój przedsiębiorczości,
- poprawę zdolności adaptacyjnych przedsiębiorstw i ich pracowników do warunków zmieniającego się rynku,
- wzmocnienie polityki równości szans na rynku pracy.

Głównymi beneficjentami wsparcia dostarczonego w ramach usług dla osób będą bezrobotni, zagrożeni bezrobociem, absolwenci, osoby pracujące zainteresowane podwyższeniem swoich kwalifikacji, osoby chcące rozpocząć działalność gospodarczą, pracodawcy (głównie MSP), kobiety, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, w tym osoby niepełnosprawne, młodzież pochodząca z rodzin patologicznych i wypadająca z systemu szkolnego oraz osoby korzystające długotrwale ze świadczeń pomocy społecznej: osoby uzależnione, bezdomni, byli więźniowie, młodzież opuszczająca placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze, osoby długotrwale bezrobotne pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy i uchodźcy.

Beneficjenci pomocy dostarczanej w ramach usług dla systemów to jednostki centralne (w tym Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu), instytucje rynku pracy (publiczne i niepubliczne), samorządy, placówki edukacyjne i szkoleniowe, partnerzy społeczni, w tym organizacje pozarządowe.

Priorytety realizowane w ramach SPO Rozwój zasobów ludzkich to:

- aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej,
- rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy.

Program operacyjny – Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich

GŁÓWNYMI CELAMI PROGRAMU OPERACYJNEGO JEST POPRAWA KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI ROLNO-ŻYWNOŚCIOWEJ ORAZ ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH. AKCESJA POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ I WŁĄCZENIE SEKTORA ROLNO-ŻYWNOŚCIOWEGO DO JEDNOLITEGO RYNKU ROZSZERZY MOŻLIWOŚCI ZBYTU POLSKICH PRODUKTÓW, LECZ JEDNOCZEŚNIE WZMOCNI KONKURENCJĘ. W ZWIĄZKU Z TYM, W CELU SPROSTANIA KONKURENCJI NA RYNKU WEWNĘTRZNYM NALEŻY WYKORZYSTAĆ ISTNIEJĄCE REZERWY KONKURENCYJNOŚCI LEŻĄCE PO STRONIE POPRAWY EFEKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ (WYKORZYSTANIE ISTNIEJĄCYCH ZASOBÓW PRODUKCYJNYCH) I NOWYCH TECHNOLOGII (INNOWACYJNOŚĆ).

Istotna jest poprawa dochodów w rolnictwie i na wsi oraz ograniczenie bezrobocia ludności wiejskiej. Poprawa dochodów jest możliwa poprzez lepsze wykorzystanie czynników produkcji, modernizację technologii oraz dywersyfikację produkcji rolnej lub podejmowanie działań towarzyszących. W sytuacji słabo rozwiniętego na obszarach wiejskich rynku pracy oraz wysokiej stopy bezrobocia (również ukrytego) niezbędne są uzupełniające działania na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy i samo-zatrudnienia współ-finansowanych przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Europejski Fundusz Społeczny.

Program ma na celu także poprawę bezpieczeństwa i jakości żywności oraz rynkowe ukierunkowanie produkcji. Inwestycje zmierzające do poprawy standardów higienicznych, sanitarnych i jakościowych w produkcji żywności oraz działania mające na celu ochronę środowiska i poprawę dobrostanu zwierząt stanowią priorytetowy obszar niniejszego programu. Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich i prawo do zaspokojenia aspiracji rozwojowych obecnej generacji oraz przyszłych pokoleń odnosi się w zasadniczej mierze do aspektów środowiskowych rozwoju gospodarczego. Oznacza to również prowadzenie polityki rozwojowej w sposób zapewniający trwałość struktur społecznych, gospodarczych i kulturowych w długim horyzoncie czasowym.

Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich wiąże się z koncepcją wielofunkcyjności, kształtowaniem warunków dla różnorodnej działalności ekonomicznej prowadzonej z poszanowaniem aspektów środowiskowych, rozwoju funkcji społecznych, kulturalnych oraz dbałością o zapewnienie mieszkańcom dobrych warunków życia. Wielofunkcyjny rozwój rolnictwa jest zgodny z oczekiwaniami społecznymi, a zarazem stabilizuje funkcje ekonomiczne gospodarstw.

Odbiorcami pomocy programu operacyjnego będą podmioty prowadzące działalność rolniczą – rolnicy, prowadzący gospodarstwo rolne (osoby fizyczne i prawne), producenci rolni reprezentowani przez zrzeszenia/stowarzyszenia lub władze samorządowe, przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie przetwórstwa produktów rolnych, spółki wodne, których statutowy cel jest związany z działalnością rolniczą oraz Lasy Państwowe.

Priorytetami programu są:

- wspieranie zmian i dostosowań w rolnictwie,
- zrównoważony rozwój obszarów wiejskich,
- rozwój i dostosowanie do norm WE przetwórstwa artykułów rolnych

Program operacyjny – Rybołówstwo i przetwórstwo ryb

CELEM STRATEGICZNYM PROGRAMU JEST RACJONALNA GOSPODARKA ZASOBAMI WÓD I POPRAWA EFEKTYWNOŚCI SEKTORA RYBACKIEGO ORAZ PODNIESIENIE KONKURENCYJNOŚCI POLSKIEGO RYBOŁÓWSTWA I PRZETWÓRSTWA RYBNEGO. PRODUKTY RYBOŁÓWSTWA I PRZETWÓRSTWA POWINNY ODPOWIADAĆ ZAPOTRZEBOWANIU RYNKU KRAJOWEGO POD WZGLĘDEM CENY I JAKOŚCI ORAZ POWINNY BYĆ KONKURENCYJNE NA RYNKACH ZAGRANICZNYCH.

Beneficjentami końcowymi pomocy będą przede wszystkim armatorzy statków rybackich, właściciele i dzierżawcy portów, zintegrowane kolektywne grupy właścicieli i rodzin rybackich, rybacy, organizacje rybaków śródlądowych, właściciele gospodarstw rybackich, właściciele zakładów przetwórczych o określonych możliwościach wdrożenia nowych technologii, hurtownicy, detaliści, placówki naukowo-badawcze, uczelnie.

W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO RYBOŁÓWSTWO I PRZETWÓRSTWO RYB REALIZOWANE BĘDĄ CZTERY PRIORYTETY:

- DOSTOSOWANIE NAKŁADU POŁOWOWEGO DO ZASOBÓW,
- ODNOWA I MODERNIZACJA FLOTY RYBACKIEJ,
- OCHRONA I ROZWÓJ ZASOBÓW WODNYCH, CHÓW I HODOWLA RYB, RYBACKIE URZĄDZENIA PORTOWE, PRZETWÓRSTWO I RYNEK RYBNY, RYBOŁÓWSTWO ŚRÓDLĄDOWE,
- INNE DZIAŁANIA (SPOŁECZNE, RYNKOWE, INNOWACYJNE).

Program operacyjny – Transport – Gospodarka Morska

GŁÓWNYM CELEM STRATEGICZNYM PROGRAMU JEST ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI TRANSPORTOWEJ KRAJU ORAZ POLEPSZENIE DOSTĘPNOŚCI PRZESTRZENNEJ MIAST, OBSZARÓW I REGIONÓW POLSKI W UKŁADZIE UNII EUROPEJSKIEJ.

REALIZACJA TEGO CELU NASTĘPOWAĆ BĘDZIE PRZEZ PRZYŚPIESZENIE PROCESU MODERNIZACJI I ROZBUDOWY INFRASTRUKTURY TRANSPORTOWEJ, MODERNIZACJĘ GŁÓWNYCH LINII KOLEJOWYCH, ROZBUDOWĘ SIECI DROGOWEJ, POPRAWĘ DOSTĘPU DO PORTÓW MORSKICH WAŻNYCH DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ MODERNIZACJĘ LINII KOLEJOWYCH DLA POPRAWY OBSŁUGI AGLOMERACJI MIEJSKICH.

Działania, które będą podejmowane w tym zakresie, wynikają z głównych celów unijnej polityki przestrzennej, sformułowanych w ESDP (European Spatial Development Perspective), ale także z celów polityki przestrzennej Polski sformułowanych w koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju. Zgodnie z tymi politykami, rozbudowa infrastruktury transportowej Polski powinna z jednej strony uwzględniać policentryczny układ osadniczy kraju, a z drugiej – zapewnić dalszy rozwój tego układu.

Takie działania są bowiem podstawą zaistnienia sprawnego i efektywnego systemu transportowego w układzie krajowym i europejskim. Wysoka dostępność do sieci transportowej (i telekomunikacyjnej) jest warunkiem wstępnym wzmocnieniu konkurencyjności regionów. Jeżeli tego warunku nie uda się spełnić, nie będzie możliwe polepszanie sytuacji społecznej i ekonomicznej obszarów peryferyjnych i zapóźnionych w rozwoju. Co więcej, poziom konkurencyjności kraju będzie coraz niższy w porównaniu z innymi krajami Unii Europejskiej.

Końcowymi beneficjentami pomocy będą: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., Urzędy Morskie (w Gdyni, Słupsku i Szczecinie), Zarządy Portów (w Gdańsku, Gdyni i Szczecinie-Świnoujściu) oraz Służba SAR.

W RAMACH PROGRAMU BĘDĄ REALIZOWANE 2 PRIORYTETY:

- zrównoważony gałęziowo rozwój systemu transportowego,
- bezpieczniejsza infrastruktura drogowa.

Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego

OPIERAJĄC SIĘ NA NARODOWEJ STRATEGII ROZWOJU REGIONALNEGO I INNYCH DOKUMENTACH RZĄDOWYCH STWORZONY ZOSTAŁ PROGRAM ZINTEGROWANY, KTÓREGO CELEM STRATEGICZNYM JEST TWORZENIE WARUNKÓW WZROSTU KONKURENCYJNOŚCI REGIONÓW ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI W TAKI SPOSÓB, ABY SPRZYJAĆ DŁUGOFALOWEMU ROZWOJOWI GOSPODARCEMU KRAJU, JEGO SPÓJNOŚCI EKONOMICZNEJ, SPOŁECZNEJ I TERYTORIALNEJ ORAZ INTEGRACJI Z UNIĄ EUROPEJSKĄ. ZAKŁADA SIĘ, ŻE ZARZĄDZANIE I WDRAŻANIE ZPORR BĘDZIE ODBYWAĆ SIĘ NA MOŻLIWIE NAJNIŻSZYM SZCZEBLU, TAK ABY DECYZJE ODNOŚNIE KONKRETNÝCH PROJEKTÓW REALIZACYJNYCH W NAJWYŻSZYM STOPNIU ODPOWIADAŁY POTRZEBOM I PRIORYTETOM POSZCZEGÓLNYCH REGIONÓW. OBOK ZAKŁADANEGO ZWIĘKSZENIA EFEKTYWNOŚCI WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW PODEJŚCIE TAKIE UMOŻLIWI PO ROKU 2006 PRZENIESIENIE ZARZĄDZANIA PROGRAMAMI REGIONALNYMI WSPÓŁFINANSOWANYMI Z FUNDUSZY STRUKTURALNYCH NA POZIOM REGIONALNY. NSRR NA LATA 2001- 2006 ZA GŁÓWNE ZADANIE PRZYJĘŁA ZAPEWNIENIE WARUNKÓW WZROSTU KONKURENCYJNOŚCI REGIONÓW W UKŁADZIE KRAJOWYM I EUROPEJSKIM ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE POGŁĘBIANIU SIĘ ZRÓŻNICOWAŃ MIĘDZYREGIONALNYCH. CEL ZPORR JEST ŚCIŚLE POWIĄZANY Z CELEM NSRR, A ZOSTANIE ON OSIĄGNIĘTY POPRZEZ REALIZACJĘ SFORMUŁOWANYCH W TRAKCIE KONSULTACJI W REGIONACH PRIORYTETÓW. USTALONE PRIORYTETY I DZIAŁANIA WYNIKAJĄ Z POTRZEB WOJEWÓDZTW I WPISUJĄ SIĘ W POSZCZEGÓLNE STRATEGIE REGIONALNE.

REALIZOWANE W RAMACH ZPORR PRIORYTETY TO:

- rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów,
- wzmocnienie regionalnej bazy ekonomicznej i zasobów ludzkich,
- rozwój lokalny.

W ZPORR zostały przeznaczone oddzielne środki w wysokości 179 mln. Euro na wsparcie potencjału gospodarczego i rozbudowę kompleksowych systemów komunikacji publicznej w największych w Polsce skupiskach ludności - aglomeracji warszawskiej i górnośląskiej.

Strategia wykorzystania Funduszu Spójności w transporcie

Celem głównym realizowanym w ramach Funduszu Spójności jest zapewnienie spójności kraju i poszczególnych regionów z przestrzenią europejską. Jest on zgodny z kierunkami polityki transportowej Unii Europejskiej zawartymi w *Białej Księdze* (White Paper. European transport policy for 2010: time to decide. Commission of the European Communities, Brussels).

Zarówno dostępność poszczególnych regionów, jak i położenie tranzytowe kraju, wymagają szybkiej budowy sieci autostrad i dróg szybkiego ruchu oraz modernizacji głównych linii kolejowych. Tworzy one sieć transeuropejską, opartą o główne korytarze transportowe, wyznaczoną poprzez odcinki sieci TINA. W skład sieci TINA wchodzi: wybrane linie kolejowe, główne drogi, drogi wodne oraz porty: morskie, rzeczne i lotnicze.

Nie wszystkie elementy sieci TINA podlegać będą działaniom w okresie 2005-2006. Wynika to z faktu, że przy ograniczonych środkach działania muszą zostać skoncentrowane na przedsięwzięciach najpilniejszych. Ograniczone zostaną więc one do:

- modernizacji linii kolejowych (z układu TINA),
- budowy autostrad,
- budowy dróg ekspresowych.

Natomiast przebudowa dróg krajowych (zarówno z układu TINA, jak i pozostałych) realizowana będzie w ramach sektorowego programu operacyjnego i współfinansowana z funduszu ERDF.

Główne kierunki strategii wykorzystania Funduszu Spójności w ochronie środowiska

W kontekście wyzwań i strategicznych celów polityki państwa w okresie przystępowania do UE, jak też celów przypisanych Funduszowi Spójności, określonych w rozporządzeniu Rady 1164/94/WE, w latach 2005-2006 środki tego instrumentu będą przeznaczone przede wszystkim na niżej wymienione kierunki interwencji:

- poprawa jakości wód powierzchniowych oraz polepszenie dystrybucji i jakości wody do picia,
- racjonalizacja gospodarki odpadami i ochrona powierzchni ziemi,
- poprawa jakości powietrza.

Finansowanie Narodowego Planu Rozwoju

Łączna suma środków publicznych (fundusze strukturalne, Fundusz Spójności, środki krajowe) zaangażowanych w realizację Narodowego Planu Rozwoju 2005-2006 wyniesie 14891,5 mln euro, z czego 11368,6 mln euro tj. 76,3% całości sumy pochodzić będzie ze środków wspólnotowych. Środki te będą wydatkowane począwszy od roku 2005 do roku 2009, a w przypadku Funduszu Spójności nawet do 2010 r.

W okresie realizacyjnym NPR do roku 2006 będzie trwało wydatkowanie środków pochodzących z programów przedakcesyjnych (Phare, ISPA, SAPARD) a od 2007 r. rozpocznie się realizacja kolejnego programu rozwojowego polityki strukturalnej na lata 2007-2013. Środki te będą wzmacniały pozytywny efekt ekonomiczny i gospodarczy realizacji niniejszego Planu.

Z ogólnej sumy 11368,6 mln euro wkładu Wspólnoty w realizację Narodowego Planu Rozwoju 7635,3 mln euro (67,2%) będzie pochodzić z zasobów funduszy strukturalnych (ERDF, ESF, EAGGF, FIGG). Z tej sumy 7320,7 mln euro zostanie wykorzystane na realizację Podstaw Wsparcia Wspólnoty (programów operacyjnych), natomiast 314,6 mln euro na realizację programów Inicjatyw Wspólnotowych: INTERREG oraz EQUAL. W realizację działań rozwojowych współfinansowanych z funduszy strukturalnych zostanie zaangażowanych 2861,4 mln euro publicznych środków krajowych. Oznacza to, że łączna suma środków publicznych przeznaczonych na realizację programów współfinansowanych z funduszy strukturalnych wyniesie 10496,7 mln euro, a średni poziom współfinansowania ze strony środków wspólnotowych sięgnie 72,7%

W okresie realizacji NPR zostanie zaangażowanych w Polsce na wspieranie działań rozwojowych dodatkowo 3733,3 mln euro ze środków Funduszu Spójności, z czego po 50% zostanie przekazane na projekty transportowe i projekty infrastruktury ochrony środowiska. W realizację projektów współfinansowanych przez Fundusz Spójności zostanie zaangażowanych łącznie ok. 661,5 mln euro z krajowych środków publicznych. Łączna kwota środków publicznych włączonych w realizację projektów Funduszu Spójności osiągnie więc 4394,8 mln euro, a poziom współfinansowania środkami Wspólnoty wyniesie 84,9 %.

Na działania z zakresu ochrony środowiska oprócz środków Funduszu Spójności zaangażowane będą również środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, który finansuje w ramach SPO Wzrost Konkurencyjności Gospodarki działanie dotyczące wsparcia dostosowań przedsiębiorstw w tym zakresie (12,6% całości środków UE przeznaczonych na realizację programu) oraz w ramach ZPORR działanie dotyczące infrastruktury ochrony środowiska (ponad 14% całości środków UE przeznaczonych na realizację ZPORR).

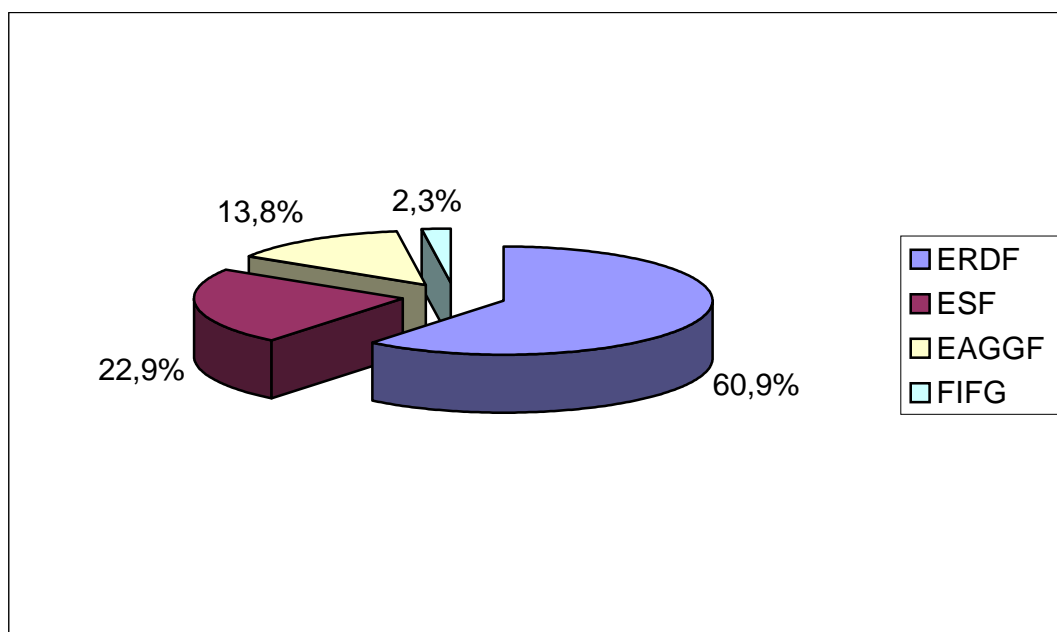
Obok środków publicznych w realizacji Narodowego Planu Rozwoju, będą uczestniczyły także środki prywatne. Łączna wartość wkładu podmiotów prywatnych szacowana jest na około 1 818,0 mln euro, co podwyższa łączną sumę środków zaangażowanych w realizację NPR do 16 709,5 mln euro.

Szacuje się, że zaangażowanie środków UE w realizację celów polityki strukturalnej w Polsce (11368,6 mln euro), w układzie poszczególnych funduszy, ukształtuje się w latach 2005-2006 następująco:

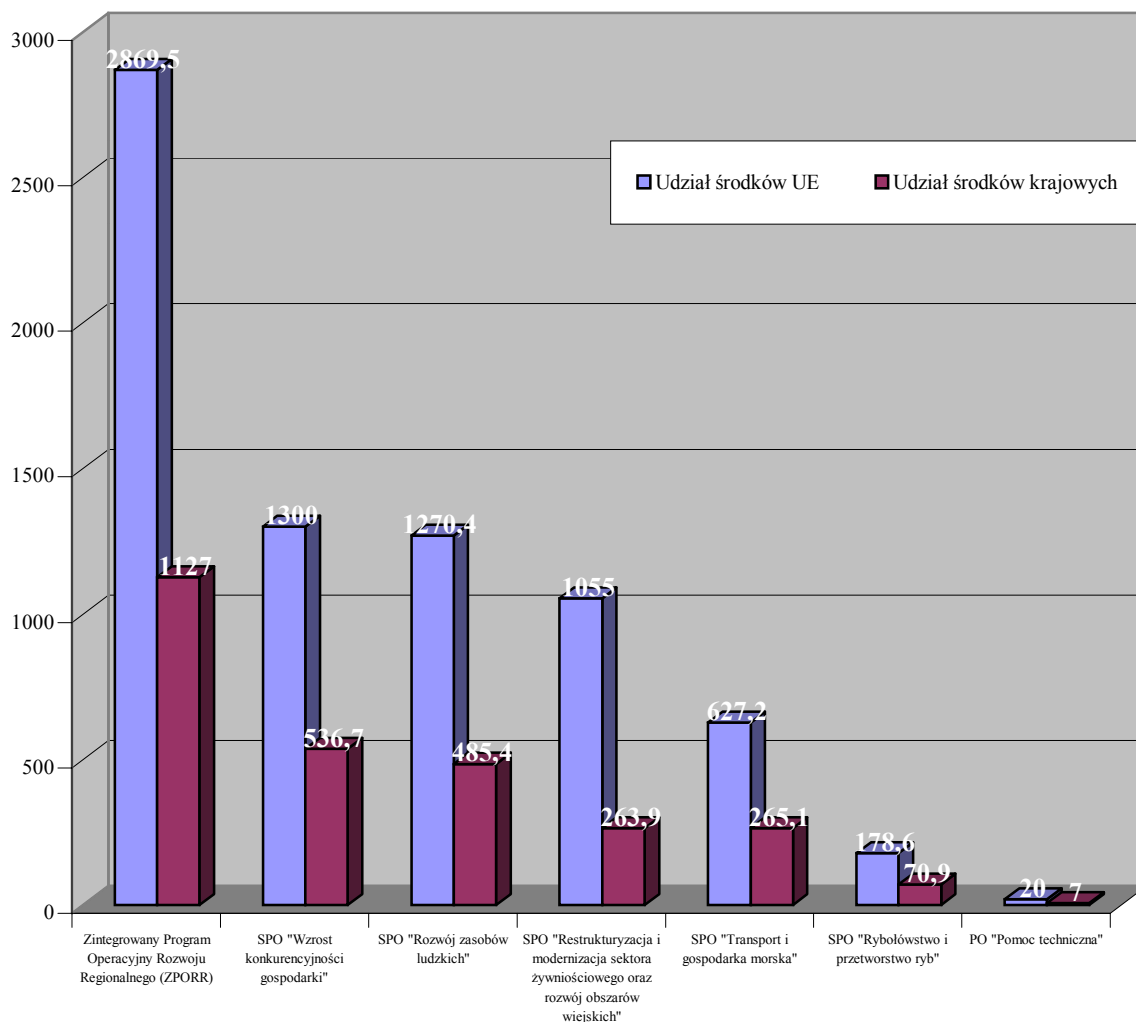
a) fundusze strukturalne łącznie – 67,2 % (7635,3 mln euro) w tym:

- ERDF – 60,9 % (4456,7 mln euro),
- ESF – 22,9 % (1630,4 mln euro),
- EAGGF – 13,8 % (1005,0 mln euro),
- FIFG – 2,3 % (178,6 mln euro),

b) Fundusz Spójności – 32,8 % (3733,3 mln euro).

W układzie poszczególnych programów operacyjnych realizujących Podstawy Wsparcia Wspólnoty środki z zasobów funduszy strukturalnych (7 320,7 mln euro) zostaną rozdysponowane w następujący sposób:

W układzie dziedzin interwencji funduszy strukturalnych najwięcej środków w ramach NPR (fundusze strukturalne łącznie z Funduszem Spójności) zostanie przeznaczony na realizację projektów i działań modernizacyjnych i rozwojowych w sferze infrastruktury – 55,3%, w tym w szczególności infrastruktury transportowej – 31 %.

W ramach Podstaw Wsparcia Wspólnoty (bez uwzględnienia Funduszu Spójności) udział poszczególnych dziedzin interwencji w wydatkach funduszy strukturalnych wynosił będzie:

- 39,2% infrastruktura podstawowa, w tym w szczególności infrastruktura transportowa – 24,0% całości alokacji funduszy strukturalnych,
- 20,9% zasoby ludzkie,
- 36,5% środowisko produkcyjne, w tym 17,8% przemysł i usługi, 15,9% rozwój rolnictwa, obszarów wiejskich i rybołówstwa oraz 2,8% turystyka.

Spodziewane efekty Narodowego Planu Rozwoju 2005-2006

Realizacja przedstawionych powyżej celu strategicznego i celów cząstkowych NPR zmierza do:

- zapewnienia stałego podnoszenia pozycji konkurencyjnej polski,
- stworzenia warunków do poprawy poziomu i jakości życia społeczeństwa,
- stworzenia oferty pracy dla setek tysięcy osób wkraczających dopiero na rynek pracy,
- zapewnienia osłon dla grup społecznych i regionów, które wskutek niedostosowania strukturalnego będą mogły być w mniejszym zakresie beneficjentem zmian strukturalnych, które dokonają się w polskiej gospodarce.

DO NAJWAŻNIEJSZYCH SPODZIEWANYCH EFEKTÓW NARODOWEGO PLANU ROZWOJU 2005-2006 NALEŻY ZALICZYĆ:

- wzrost poziomu pkb na jednego mieszkańca względem średniej UE po rozszerzeniu,
- wzrost udziału przemysłów nowoczesnych technologii w wartości dodanej przemysłu brutto,
- wzrost udziału zatrudnionych w usługach rynkowych,
- spadek stopy bezrobocia oraz spadek zróżnicowania stopy bezrobocia pomiędzy województwami

JAK WSKAZUJE OCENA EFEKTU MAKROEKONOMICZNEGO WPŁYWU ŚRODKÓW STRUKTURALNYCH UE NA GOSPODARKĘ POLSKĄ, PRZEPROWADZONA W OPARCIU MODEL HERMIN, NAJWIĘKSZE EFEKTY CO DO ZMIANY POZIOMU PKB WYSTĘPOWAĆ BĘDĄ W 2007 R., GDZIE W WYNIKU REALIZACJI NPR DODATKOWY WZROST PKB WYNIESIE 3,33 PUNKTU PROCENTOWEGO, NATOMIAST STOPA BEZROBOCIA BĘDZIE NIŻSZA O OKOŁO 2 PUNKTY PROCENTOWE.

W TYM OKRESIE ODNOTOWANO RÓWNIEŻ POTENCJALNY NAJWIĘKSZY WPŁYW NPR NA POZIOM REALNEJ WIELKOŚCI PRODUKCJI W SEKTORZE PRZEMYSŁOWYM, W USŁUGACH RYNKOWYCH I SEKTORZE USŁUG PUBLICZNYCH. REALIZACJA NPR SPOWODUJE OBNIŻENIE (NAJWIĘKSZE W 2006 R. – O 0,81% PKB) DEFICYTU SEKTORA PUBLICZNEGO. PONADTO NASTĄPI SPADEK ZADŁUŻENIA PUBLICZNEGO O 2,89% PKB ORAZ ZMNIEJSZENIE NADWYŻKI NETTO W HANDLU O 0,96% PKB W 2006 R.

III. Cel Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Obornickiego 2005-2006

Cel Planu Rozwoju Powiatu na lata 2005 – 2006 i strategia jego osiągnięcia uwzględnia nie tylko horyzont najbliższych lat, ale odnosi się do inicjatyw, które będą aktualne w następnym okresie programowania, tj. co najmniej do roku 2013.

Cel strategiczny Planu Rozwoju Powiatu formułowany z tej perspektywy określa się następująco:

POWIAT OBORNICKI
to silny i dobrze zorganizowany obszar gospodarczy
o znakomitych warunkach zamieszkania,
wypoczynku i rekreacji.

Realizacja celu strategicznego odbywać się będzie poprzez osiągnięcie celów częściowych, zdefiniowanych w odpowiedzi na zmiany zachodzące w gospodarce oraz wniosków wynikających z analizy słabych i mocnych stron Powiatu, a także szans i zagrożeń przed nią stojących.

W świetle powyższego sformułowano dwa podstawowe cele częściowe Programu Rozwoju Powiatu na lata 2005 – 2006:

- 1. Budowa i rozbudowa infrastruktury technicznej (drogi wraz z infrastrukturą okołodrogową)**
- 2. Budowa i rozbudowa bazy edukacyjnej (szkolne sale sportowe)**

Cele Planu Rozwoju Powiatu będą realizowane ze środków własnych Powiatu i krajowych. Zakłada się również dokonanie wszelkich starań o pozyskanie środków za pomocą programów i projektów współfinansowanych w ramach środków akcesyjnych oraz wspólnotowych.

IV. Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza w Powiecie Obornickim

POWIAT OBORNICKI

SYNTETYCZNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU.

Powiat Obornicki jest jednym z 31 powiatów ziemskich Województwa Wielkopolskiego. Położony na północ od aglomeracji poznańskiej w jej bezpośrednim sąsiedztwie, nad rzekami: Wartą, Wełną i Flintą. Graniczy z pięcioma powiatami: poznańskim, chodzieskim, szamotulskim, wągrowieckim oraz czarnkowsko-trzcianeckim. Siedzibą powiatu są Oborniki, które rolę Powiatu pełniły już wcześniej w latach 1793-1975.

Powiat Obornicki zajmuje obszar 712,7 km². Obejmuje trzy jednostki samorządu terytorialnego: gminę miejsko-wiejską Oborniki, gminę miejsko-wiejską Rogoźno i gminę wiejską Ryczywół. Obecnie Powiat Obornicki zamieszkuje prawie 56 tys. mieszkańców, przy czym blisko 52% mieszka w Miastach. Samorząd pomocniczy stanowią 74 sołectwa.

Powiat Obornicki to ważny węzeł drogowy i kolejowy. Położony jest wzdłuż drogi krajowej Poznań - Koszalin i linii kolejowej łączącej stolicę Wielkopolski z Pomorzem Środkowym. Do drogi krajowej włączają się cztery drogi wojewódzkie: w kierunku Czarnkowa, w kierunku Szamotuł, w kierunku Murowanej Gośliny oraz w kierunku Wągrowca. Ponad 306 km dróg powiatowych w 80% posiada nawierzchnię bitumiczną. 242 km dróg gminnych w 30% to drogi o nawierzchni gruntowej. Drogi krajowe i wojewódzkie o długości 82 km mają w całości nawierzchnię bitumiczną.

Przez teren powiatu przebiega kilkanaście szlaków pieszych, rowerowych i konnych oraz dwa szlaki wodne. Bazę turystyczną stanowią gospodarstwa agroturystyczne, ośrodki wypoczynkowe i noclegowe oraz liczne obiekty gastronomiczne. Istnieje możliwość wypożyczenia sprzętu wodnego, jazdy konnej oraz zwiedzania muzeum w Jaraczu i w Rogoźnie. W okolicach Rogoźna znajduje się kilka kompleksów działek letniskowych, a nad Wartą w Bąblinie Dom Misyjno-Rekolekcyjny Misjonarzy św. Rodziny.

Najbardziej rozwiniętymi dziedzinami są: przemysł drzewny, meblowy oraz metalowy. Dobrze działa i rozwija się przetwórstwo płodów rolnych oraz

przetwórstwo mięsno-wędliniarskie. Powiat posiada również rozwinięte usługi w zakresie rolnictwa, budownictwa, transportu, handlu hurtowego i detalicznego oraz usług w zakresie infrastruktury społecznej.

W sześciu szkołach ponadgimnazjalnych i dwóch specjalnych uczy się 3509 uczniów. Dwie szkoły posiadają funkcjonujące internaty, co umożliwia naukę młodzieży zamieszkałej w sąsiednich miejscowościach. Dobre wyposażenie szkół oraz liczne obiekty sportowe łącznie z krytą pływalnią w Obornikach zapewniają wszechstronny rozwój młodzieży. Ośrodki kultury w Obornikach, Rogoźnie i Ryczywole wspierają aktywności społecznej mieszkańców pomagając i koordynując działalność dwóch orkiestr dętych, kilku chórów, zespołu folklorystycznego oraz ponad stu stowarzyszeń.

Na terenie powiatu znajdują się cztery szpitale - Szpital Powiatowy w Obornikach, Szpital Rehabilitacyjno-Kardiologiczny w Kowanówku, Szpital Opieki Długoterminowej w Miłowodach oraz prywatna Klinika Przepuklin w Ryczywole. Szpital Powiatowy jest dobrze wyposażony (po rozbudowie) został w 2002 roku uznany najlepszym tego typu szpitalem w Województwie. Teren powiatu obsługuje zintegrowany system ratownictwa - **Powiatowe Centrum Powiadomienia Ratunkowego** - dostępne jest pod numerem telefonicznym **112**.

Powiat Obornicki jest ciekawym zakątkiem Wielkopolski. Obfituje w rzeki, jeziora, lasy, rezerваты i pomniki przyrody oraz cenne zabytki architektury. Grunty leśne zajmują 31 % powierzchni całego powiatu. O walorach krajoznawczych Powiatu Obornickiego świadczy obecność siedmiu jezior (Rogozińskie, Prusieckie, Boguniewskie, Budziszewskie, Nienawiszcz, Czarne, Małe), siedmiu rezerwatów przyrody (Buczyna, Promenada, Wełna, Słonawy, Dołęga, Chlebowo, Dolina Kończaka) oraz siedmiu rzek (Warta, Wełna, Mała Wełna, Kończak, Flinta, Sama oraz Samica). Ponad 300 pomników przyrody oraz liczne osobliwości stanowią dodatkową atrakcję przyrodniczą.

Historycznie Powiat Obornicki to "opola" najstarszych jednostek administracyjnych państwa polskiego - dwóch kasztelanii: zapomnianej dzisiaj Kasztelani Radzimskiej i Kasztelani Rogozińskiej. Oba miasta Powiatu Oborniki i Rogoźno były w całej historii Polski zawsze miastami królewskimi. Najcenniejsze zabytki powiatu to kościoły w Objezierzu i Rogoźnie.

Rada Powiatu Obornickiego w 2000 roku uchwaliła Plan Strategicznego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego. Wśród priorytetów pro-konkurencyjnego wariantu rozwoju jest stwarzanie warunków do rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego oraz poprawa atrakcyjności miejsc turystyki, rekreacji i wypoczynku. Realizowane są plany operacyjne przyjęte przez samorząd powiatowy, a wśród nich Plan Aktywizacji Turystycznej. W zakresie rozwoju turystycznego Powiat Obornicki

Współpracuje z Wyższą Pomorską Szkołą Turystyki i Hotelarstwa z Bydgoszczy. Na terenie powiatu w Zespole Szkół Agrobiznesu w Rogoźnie znajduje się Ośrodek Regionalny tej Wyższej Uczelni.

Powiat Obornicki współpracuje na zasadach umowy partnerskiej z powiatem Lúchow-Dannenberg z Niemiec. Umowa o współpracy została podpisana w 2001 i obejmuje wymianę młodzieży szkolnej, współpracę rolników oraz wymianę kulturalną

Główny przemysł skupia się w obszarach najbardziej zagęszczonych pod względem ludności, tj. w Obornikach i Rogoźnie. Powiat na jednym km² zamieszkuje 78 osób., co jest wskaźnikiem niższym niż średnia pozostałych powiatów (86 osób) i wojewódzka (112 osób). Niemniej przyrost naturalny (3,3) stawia Powiat Obornicki w czołówce powiatów wielkopolskich - średnia powiatów ziemskich 1,53. a województwa 0,79. Najsilniejszą liczebnie grupę wiekową stanowią mieszkańcy pomiędzy 20 a 49 rokiem życia – prawie 50% mieszkańców.

Bezrobocie

W powiecie na koniec 2004 roku zarejestrowano 4 605 bezrobotnych, a stanowi to o wskaźniku bezrobocia równym 22,2%, co powoduje, że jest on wyższy o 5% od średniego wskaźnika w całym województwie (17,2%) wliczając w to Poznań (4,3%).

Pomiotów gospodarczych ogółem jest 5 700 w sektorze publicznym są 153 podmioty, a w sektorze prywatnym 5 547. Pracujących ogółem jest 10 113 osób z tego w przemyśle 5 282, w rolnictwie, rybołówstwie i leśnictwie 611 a w usługach razem 4 220 osób.

Na ogólną liczbę 55 526 mieszkańców w wieku produkcyjnym jest 35 459 – w tym 17 160 kobiet. W wieku po produkcyjnym 6 402 w tym 4 330 kobiet. Liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosi 57 osób.

Bezpieczeństwo

W sferze bezpieczeństwa powiatu, starostwo wsparło materialnie organizacje struktury za to bezpieczeństwo odpowiedzialne (prokuratura i sąd). Wskaźniki obrazujące stan bezpieczeństwa mają charakter wzrostowy w następujących obszarach: kryminalnym, w bójkach, pobiciach i kradzieży z włamaniem.

Podsumowanie

Powiat Obornicki jest jednym z lepiej rozwijających się powiatów wielkopolskich, o obszarach o zróżnicowanym rozwoju: Oborniki – Rogoźno – obszar pierwszy, Ryczywół – obszar drugi. Jest powiatem o rozwijających się nowych dziedzinach gospodarki (turystyka, w tym agroturystyka) oraz bogatych walorach

krajobrazowych jako jednego z głównych czynników rozwoju gospodarczego, co do którego zaczęto wdrażać projekty aktywizacji.

Niski stopień migracji zewnętrznej i wysoki wskaźnik przyrostu naturalnego są dodatkowym elementem sprzyjającym szybkiemu rozwojowi tego obszaru.

Syntetyczna charakterystyka gmin członkowskich powiatu

Gmina Rogoźno

Położenie, dane ogólne, powiązanie z otoczeniem

Gmina obejmuje obszar 218 km², w tym:

5.747 ha	- lasy
13.709 ha	- użytki rolne
2.345 ha	- pozostałe

Gospodarka

Łączna powierzchnia gminy Rogoźno wynosił 21.795 ha w tym:

Lasy państwowe 5.617 ha

Miasto i gmina Rogoźno w statystykach (RS 2004)

Przekrój statystyczny miasta i gminy Rogoźno wg danych Głównego Urzędu

Statystycznego przedstawia poniższa tabela

Powierzchnia gminy ogółem	217,95 km ²
Stan ludności	17 240
w tym mężczyźni	8 535
Gęstość zaludnienia na 1 km ²	79 osób
Kobiety na 100 mężczyzn	102
Pracujących w tym:	2 644
- kobiet	1 027
- sektor prywatny	1 990
- sektor publiczny	654
- rolnictwo	95
- przemysł i budownictwo	1 516
- usługi rynkowe	535
- usługi nierynkowe	498
Dochody budżetu gminy (tys. zł)	16 186

Wydatki gminy na realizację programu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych ogółem	160 000 zł
Dochód na 1 mieszkańca	907,42 zł

Działalność produkcyjno-usługowa i budownictwo

Na terenie miasta i gminy Rogoźno prowadziło działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej 1 492 podmiotów gospodarczych.

Struktura prowadzonej działalności gospodarczej przedstawia się następująco:

Placówki handlowe i gastronomiczne	509
Produkcja wyrobów przemysłowych	41
Produkcja wyrobów spożywczych	7
Sadownictwo	nie rejestrowano
Usługi transportowe	88
Zakłady produkcyjno-usługowe	174
Inne	673

Na terenie gminy Rogoźno znajduje się 69 punktów ze sprzedażą napojów alkoholowych (detaliczną). Gastronomia 31.

Transport i komunikacja

Długość dróg gminnych szacuje się na 105 km, w tym drogi utwardzone o długości 26 km.

Szkielet układu drogowego gminy stanowią droga krajowa Nr 11:

- droga krajowa międzyregionalna Bytom – Kołobrzeg oraz
- droga wojewódzka Nr 195 Ruda – Wągrowiec i
- drogi powiatowe o łącznej długości ok. 95 km, w tym utwardzonych ok. 84 km.

Pozostałe drogi gminne podzielono wg ważności i funkcji:

- drogi podstawowe o dł. 26 km
- drogi pomocnicze o dł. 79 km

Komunikacja PKS – główne kierunki: Poznań, Piła

Komunikacja PKP - główne kierunki: Poznań, Kołobrzeg

Gospodarka odpadami

Wysypisko gminne 1 szt., o pow. 193 ha. Wybudowane w 1995 roku. Aktualny stan wypełnienia ok. 25%.

Średnia roczna ilość składowanych odpadów ok. 8 tys. m³

Wyposażenie:

- linia segregacji odpadów komunalnych,
- kruszarka,
- rębak,
- prasa do makulatury i opakowań plastikowych typu PET.

Prowadzona jest segregacja odpadów – na terenie miasta i gminy ustawiono 45 pojemników na szkło.

Infrastruktura społeczna w gminie

Szkolnictwo, oświata i wychowanie

Aktualny stan szkół podstawowych w Gminie Rogoźno:

L.p.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Pracownicy pedagogiczni	Pracownicy obsługi	
1	Szkoła Podstawowa Nr 2 w Rogoźnie	417	28,11	0,75	0,25
2	Szkoła Podstawowa Nr 3 w Rogoźnie	700	52,01	2,00	
3	Szkoła Podstawowa ZS w Parkowie	214	18,83	4,00	1,00
4	Szkoła Podstawowa w Budziszewku	100	10,16	2,50	1,00
5	Szkoła Podstawowa w Gościejewie	106	10,73	1,50	1,00
6	Szkoła Podstawowa w Pruścach	78	8,92	1,40	1,00

Baza lokalowa szkół podstawowych: wystarczająca, lecz wymaga nakładów na remonty i doposażenie w nowoczesne środki dydaktyczne.

Stan szkół ponadpodstawowych:

Gimnazja

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Pracownicy pedagogiczni	Pracownicy obsługi
1.	Gimnazjum Nr 1 w Rogoźnie	446	31,72	8,00
2.	Gimnazjum Nr 2 w Rogoźnie w Zespole Szkół	200	14,33	3,00
3.	Gimnazjum w ZS w Parkowie	68	5,5	1,5
4.	Gimnazjum w ZS w Gościejewie	41	4,5	1,0

Aktualny stan placówek przedszkolnych

Lp.	Nazwa placówki	Liczba dzieci	Pracownicy pedagogiczni	Pracownicy obsługi
1.	Przedszkole Nr 1 w Rogoźnie	188	13,18	13,25
2.	Przedszkole Nr 2 w Rogoźnie	194	11,33	10,25
3.	Przedszkole w Parkowie	71	5,09	6,50

Ochrona zdrowia

Opiekę nad zdrowiem mieszkańców sprawują:

Przychodnia Zespołu Lekarzy Rodzinnych S.C. „Zdrowie Rodziny”, Rogoźno, ul. II Armii Wojska Polskiego 4

- Stacja Pogotowia Ratunkowego, Rogoźno, ul. Fabryczna
- Specjalistyczna Gin.-Poł. Ryszard Signetzki, Rogoźno, ul. II Ar. WP 4
- Ośrodek Med. Szkolnej „Zdrowa Szkołka” S.C. Rogoźno, ul. Seminarialna 1c
- Przychodnia Lekarza Rodzinnego Wiejski Ośrodek Zdrowia, Parkowo 98
- Laboratorium Analiz Medycznych Krystyna Januszewska, Rogoźno, ul. Krótka 6
- Apteka „Pod Orłem”, Rogoźno, ul. Wielka Poznańska 1
- Apteka Leków Gotowych, Rogoźno, Pl. Powstańców Wielkopolskich 10
- „Aspirynka”, Rogoźno, Os. Przemysława II
- Apteka „Św.Wita” Rogoźno ul. II Ar. WP 4
- Gabinet Stomatologiczny Alina Migas-Korybalska, W. O. Zdrowia, Parkowo 98
- Gabinet Stomatologiczny Teresa Kaszkowiak-Szankuć, Rogoźno, ul. II Ar.WP.4a
- Gabinet Stomatologiczny Halina Drzymała-Gendek, Rogoźno, ul. Kościuszki 57
- Gabinet Dermatologiczny Piotr Stachowiak, Rogoźno, ul. Wielka Poznańska 18

Obiekty i tereny chronione

Ochrona środowiska przyrodniczego

Na terenie gminy ochronie prawnej podlegają:

- PROMENADA – rezerwat folklorystyczny
- WEŁNA – rezerwat wodny
- BUCZYNA – rezerwat leśny

Obszary zasobowe

- PROMENADA – pow. 4,41 ha
- WEŁNA – pow. 9,55 ha
- BUCZYNA – pow. 15,75 ha

Baza turystyczna

Ośrodek Rekreacyjno-Wypoczynkowy „ZA JEZIOREM” (baza noclegowa: pokoje 20 - 2-osobowe, 15 - 4-osobowe, 2 apartamenty, 30 domków 2-osobowych;; stołówka n 160 osób, sala konferencyjna na 60 osób, pole namiotowe, plaża, siłownia, plac zabaw, boiska, korty tenisowe)

Przystań Klubu Żeglarskiego „KOTWICA” (2 pokoje 4osobowe, możliwość wypożyczenia sprzętu)

Noclegi: Zajazd „POD FARTUSZKIEM (12 miejsc); Hotel „KAMORO” (12 miejsc); Hotel „MAGGI” (16 miejsc), hotelik w Muzeum Młynarstwa w Jaraczu (8 miejsc)

Muzeum Regionalne im. Wojciechy Dutkiewicz (wystawy stałe: historyczna, przyrodnicza i etnograficzna oraz 5 wystaw czasowych (średnio) rocznie)

Festyny i inne wydarzenia rozrywkowe

Imprezy cykliczne

Nazwa
Ognisko pod dębem „Przemysł II” (luty)
Konkurs „Bajkowy świat” (kwiecień)
Turnieje Strzeleckie BRACHTWA KURKOWEGO 3 maja / 11 listopada
Hejnały miast Wielkopolski (maj) Przegląd hejnałów miejskich połączony z otwarciem wystawy czasowej w muzeum
Jarmark na Świętego Wita (czerwiec)
Majówka z orkiestrą dętą (maj/czerwiec)
Ogólnopolski Złot Motocykli (lipiec)
Turniej Wsi (maj / czerwiec)

Przegląd dorobku artystycznego szkół (grudzień)
Cykl imprez „Lato na plaży miejskiej” (rozgrywki, festyny)
Koncerty muzyki organowej lub z towarzyszeniem organów (średnio raz w miesiącu)

GMINA RYCZYWÓŁ

Syntetyczna charakterystyka gminy.

Położenie, dane ogólne, powiązanie z otoczeniem

Gmina obejmuje obszar 154,54 km², w tym:

3.360 ha	- lasy
10.922 ha	- użytki rolne
1.172 ha	- pozostałe

Gospodarka

Struktura użytkowa terenu

Łączna powierzchnia gminy Ryczywół wynosiła 154,5 ha w tym:

Lasy państwowe	- 2.892 ha
Liczba gospodarstw domowych	- 2.103 szt.
Liczba gospodarstw rolnych pow. 1 ha	- 560 szt.

Gmina RYCZYWÓŁ w statystykach (RS 2004)

Przekrój statystyczny gminy RYCZYWÓŁ wg danych Głównego Urzędu Statystycznego przedstawia poniższa tabela.

Powierzchnia gminy ogółem	154,54 km ²
Stan ludności	7 060
w tym mężczyźni	3 585
Gęstość zaludnienia na 1 km ²	46
Kobiety na 100 mężczyzn	101
Pracujących w tym:	427
- kobiet	249
- sektor prywatny	248
- sektor publiczny	179
- rolnictwo	138
- przemysł i budownictwo	68
- usługi rynkowe	47
- usługi nierynkowe	174
Dochody budżetu gminy (tys. zł)	7 524
Wydatki gminy na realizację programu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych ogółem	70.000 zł
Dochód na 1 mieszkańca	1.053 zł

Działalność produkcyjno-usługowa i budownictwo

Na terenie gminy RYCZYWÓŁ prowadziło działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej 367 podmiotów gospodarczych.

Struktura prowadzonej działalności gospodarczej przedstawia się następująco:

Placówki handlowe i gastronomiczne	140
Produkcja wyrobów przemysłowych	2
Produkcja wyrobów spożywczych	3
Sadownictwo	-
Usługi transportowe	24
Zakłady produkcyjno – usługowe	108
Inne	90

Na terenie gminy Ryczywół znajdują się 33 punkty ze sprzedażą napojów alkoholowych.

Transport i komunikacja

Długość dróg gminnych szacuje się na 17 km, w tym drogi utwardzone o długości 4 km.

Komunikacja PKS – główne kierunki : Piła, Poznań, Wałcz

Komunikacja PKP -: nie istnieje

Gospodarka odpadami

Odpady stałe składowane są na wysypisku międzygminnym w Sierakówku gm. Połajewo.

Ścieki odbierane są przez oczyszczalnię ścieków w Ryczywole

Infrastruktura społeczna w gminie :

Szkolnictwo, oświata i wychowanie

Aktualny stan szkół podstawowych i gimnazjalnych w Gminie Ryczywół

L.p.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Pracownicy pedagogiczni	Pracownicy obsługi
1	Zespół Szkół w Ryczywole	522	38	8
2	Zespół Szkół w Ludomach	228	14	6
3	Szkoła Podstawowa w Lipie	61	8	2

Ochrona zdrowia

Gminne Ośrodki Zdrowia obsługiwane są przez Zakłady Opieki Zdrowotnej znajdują się w następujących miejscowościach:

- Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego w Ryczywole i Ludomach

Obiekty i tereny chronione

Ochrona środowiska przyrodniczego

Na terenie gminy ochronie prawnej podlegają:

- rezerwat przyrody – Bagna CHLEBOWO

Baza turystyczna

Jedno gospodarstwo agroturystyczne

Festyny i inne wydarzenia rozrywkowe

Nazwa
FESTYN RODZINNY – organizator AKCJA KATOLICKA impreza bezalkoholowa ostatnia niedziela lipca
TURNIEJE WSI – lipiec – sierpień finał – ostatnia niedziela sierpnia

Infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie w wodę

Gmina Ryczywół posiada 4 ujęcia wody.

Na terenie gminy planowana jest budowa wodociągu grupowego .

Kanalizacja wiejska

Na terenie miejscowości Ryczywół 4,73 km

Telekomunikacja

Cała gmina posiada sieć telekomunikacyjną.

Zaopatrzenie gminy w gaz - brak

MIASTO I GMINA OBORNIKI

Syntetyczna charakterystyka gminy.

Położenie, dane ogólne, powiązanie z otoczeniem

Gmina obejmuje obszar 340,2 km², w tym:

22 397 ha	- lasy
17605 ha	- użytki rolne
3123 ha	- pozostałe

Miasto i gmina Oborniki w statystykach (RS 2004)

Przekrój statystyczny miasta i gminy Oborniki wg danych Głównego Urzędu Statystycznego przedstawia poniższa tabela.

Powierzchnia gminy ogółem	34016 ha
Stan ludności	31 226
w tym mężczyźni	15 325
Gęstość zaludnienia na km ²	92
Kobiety na 100 mężczyzn	104
Pracujących w tym:	7 042
- kobiet	2 922
- sektor prywatny	4 935
- sektor publiczny	2 107
- rolnictwo	378
- przemysł i budownictwo	3 698
- usługi rynkowe	1 337
- usługi nierynkowe	1 629
Dochód budżetu gminy ogółem (w tys. zł)	40 596
Dochód na 1 mieszkańca	1 092 zł

Działalność produkcyjno-usługowa i budownictwo

Na terenie miasta i gminy Oborniki prowadziło działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej 3 841 podmiotów gospodarczych.

Transport i komunikacja

Szkielet układu drogowego gminy stanowią drogi krajowe nr.11 klasy tj.:

- droga krajowa międzyregionalna Bytom - Kołobrzeg

Komunikacja PKS – główne kierunki: Poznań, Piła

Komunikacja PKP - główne kierunki: Poznań, Kołobrzeg

Gospodarka odpadami

Wysypisko śmieci wraz z oczyszczalnią korzeniową w Uścikówcu

Infrastruktura społeczna w gminie:

Szkolnictwo, oświata i wychowanie

Aktualny stan szkół podstawowych i gimnazjalnych.

L.p.	Nazwa szkoły	miejsowość
1.	Szkoła Podstawowa nr 2	Oborniki ul. Szkolna 7
2.	Szkoła Podstawowa nr 3	Oborniki ul. Czarnkowska 57
3.	Szkoła Podstawowa nr 4	Oborniki ul. Obrzycka 88
4.	Szkoła Podstawowa	Sycyn
5.	Szkoła Podstawowa	Chrustowo
6.	Szkoła Podstawowa	Górka
7.	Szkoła Podstawowa	Maniewo
8.	Szkoła Podstawowa	Objezierze
9.	Szkoła Podstawowa	Kiszewo
10.	Szkoła Podstawowa	Roźnowo
11.	Gimnazjum nr 1	Oborniki ul. Obrzycka 88
12.	Gimnazjum nr 2	Oborniki ul. Szkolna 7
13.	Gimnazjum nr 3	Oborniki ul. Piłsudskiego 28
14.	Gimnazjum	Objezierze (Zespół Szkół)
15.	Gimnazjum	Kiszewo (Zespół Szkół)
16.	Gimnazjum	Roźnowo

Ochrona zdrowia

Zakłady Opieki Zdrowotnej znajdują się w następujących miejscowościach:

Oborniki

Objezierze

Popówko

Miłowody

A. Analiza S.W.O.T

MOCNE STRONY

- postępujący proces konsolidacji gmin,
- korzystne położenie geograficzne,
- dużo małych i prężnych firm,
- aktywne społeczeństwo – liczne działające organizacje pozarządowe,
- tradycje powiatowe,
- bliskość Poznania
- szybki rozwój gospodarczy małych i średnich firm,
- stosunkowo czyste środowisko naturalne,
- duży potencjał intelektualny,
- rozwinięte rolnictwo i duże możliwości edukacyjne w tym zakresie,
- walory krajobrazowo – turystyczne i historyczne,
- dobra sieć dróg,
- aktywność władz,
- duża ilość szkół ponadpodstawowych,
- wolne tereny do zagospodarowania pod budownictwo i przemysł,
- wielostronne i dobre kontakty zagraniczne,

SŁABE STRONY

- mała ilość gmin w powiecie
- zanieczyszczenie środowiska naturalnego zwłaszcza rzek i jezior,
- brak dostatecznej ilości miejsc pracy,
- słabo rozwinięta turystyka i agroturystyka,
- mocno wyeksploatowane drogi,
- mała sieć kanalizacji,
- zbyt duża ilość mieszkańców utrzymujących się z rolnictwa,
- przestarzała infrastruktura techniczna,
- niedostateczna promocja powiatu,
- brak obwodnicy Obornik i Rogoźna,
- słaba infrastruktura poza miejska
- małe środki finansowe na rozwój edukacji,
- brak zainteresowania inwestorów,
- nieaktualne plany zagospodarowania przestrzennego w gminach,
- brak aktualnych strategii rozwoju gmin Oborniki i Rogoźno,
- brak jednolitej gospodarki odpadami,
- brak zakładów przetwórstwa rolno - spożywczego,

SZANSE

- bliskość aglomeracji poznańskiej,
- bliskość Puszczy Nadnoteckiej dla rozwoju turystyki i agroturystyki,
- dobra infrastruktura drogowa,
- zagospodarowanie brzegu terenu rzek dla rekreacji,
- możliwość rozwoju turystyki w ramach programu wojewódzkiego DOLINA WARTY,
- zmiana polityki gospodarczej kraju,
- położenie geograficzne,
- współpraca samorządu powiatowego ze szkołami wyższymi,
- tradycje gospodarcze,
- duża ilość lasów,
- dużo terenów pod inwestycje,
- bliskość granicy zachodniej,
- bliskość wyższych uczelni poznańskich,
- dobrze przygotowana reforma szkolnictwa,
- rozwój terenów atrakcyjnych turystycznie,
- wejście do Unii Europejskiej,
- dobre położenie komunikacyjne,
- duży rynek pracy,

ZAGROŻENIA

- duże rozdrobnienie obszarów zamieszkiwania,
- wzrost bezrobocia,
- kryzys gospodarczy w skali makro,
- brak jasnych regulacji prawnych,
- zanieczyszczanie środowiska przez sąsiednie powiaty,
- silne ośrodki powiatowe w sąsiedztwie,
- napływ taniej siły roboczej,
- połączenie powiatów lub wchłonięcie do Poznania,
- zbyt małe dochody własne powiatu,
- niestabilność przepisów prawa,
- zła polityka rolna państwa,
- bliskość poligonu wojskowego,
- transport tranzytowy,
- emigracja mieszkańców,
- bliskość dużej aglomeracji,
- słaba współpraca gmin z powiatem,

V. Plan Rozwoju Lokalnego. Cel. Kierunki. Działania

CEL

POWIAT OBORNICKI
to silny i dobrze zorganizowany obszar gospodarczy
o znakomitych warunkach zamieszkania,
wypoczynku i rekreacji.

^

KIERUNKI

Budowa i rozbudowa infrastruktury technicznej

^

DZIAŁANIA

Budowa i rozbudowa infrastruktury technicznej i społecznej

Budowa i rozbudowa projektowanej i istniejącej infrastruktury technicznej społecznej oraz turystycznej stanowi jeden z najważniejszych elementów szeroko pojętego rozwoju Powiatu. W ramach Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Obornickiego, programuje

się następujące działania, zmierzające do kompleksowego rozwiązania istniejących problemów:

Działanie 1 – obejmować będzie budowę i rozbudowę infrastruktury technicznej w zakresie systemów komunikacyjnych dróg powiatowych oraz miejskich z całością infrastruktury okołodrogowej.

Oczekiwane efekty. Wzrost konkurencyjności naszego Powiatu. Polepszony zostanie dostęp przedsiębiorców i mieszkańców Powiatu do infrastruktury technicznej i społecznej. Zwiększona zostanie atrakcyjność inwestycyjna i turystyczna Powiatu. Podniesiony zostanie standard życia mieszkańców. Realizacja celu wpłynie na poprawę jakości środowiska.

Finansowanie. Na realizację celu planuje się środki własne i krajowe oraz pochodzące ze środków wspólnotowych w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. W okresie realizacji Planu Rozwoju Powiatu będą także realizowane inwestycje współfinansowane z zasobów Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego oraz ze środków innych programów, których celem jest współfinansowanie zadań tego typu.

Działanie 2 – obejmować będzie budowę i rozbudowę infrastruktury technicznej bazy edukacyjnej w zakresie poprawy możliwości technicznych w zakresie nauczania.

Oczekiwane efekty. Wzrost konkurencyjności edukacyjnej naszego Powiatu. Polepszony zostanie dostęp uczniów i młodzieży do nowoczesnej infrastruktury technicznej. Zwiększona zostanie atrakcyjność i efektywność nauczania, co obok istniejącej bazy szkolnej i internatowej zapewni dobre warunki do nauki mieszkańcom całego powiatu. Realizacja celu wpłynie na poprawę umiejętności i zdrowia młodzieży oraz będzie miało pozytywny wpływ na profilaktykę zdrowotną.

Finansowanie. Na realizację celu planuje się środki własne i krajowe oraz pochodzące ze środków wspólnotowych w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. W okresie realizacji Planu Rozwoju Powiatu będą także realizowane inwestycje współfinansowane z zasobów Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego oraz ze środków innych programów, których celem jest współfinansowanie zadań tego typu.

A. Zadania inwestycyjne Powiatu Oborniki 2005-2013**Wieloletni Plan Inwestycyjny**

Zadanie inwestycyjne	Szacunkowy koszt realizacji (w tys. PLN)	Prognozowany termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Prognozowane finansowanie zewnętrzne w ramach ZPORR (+ 10% interwencji z budżetu państwa)	Wymogi formalno-prawne
BUDOWA DRÓG POWIATOWYCH					
Droga 29444/32361 Rożnowo – Szczytno dł. 4,10 km	3 383	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 32312 Dąbrówka Leśna – Nowołoskoniec – Bąblin dł. 6,07 km + chodnik dł. 2900 m +kanalizacja	6 355	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 32301 Oborniki-Słonawy dł. 2,07 km + chodnik dł. 1600 m +kanalizacja	1 325	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29443 Jaracz – Józefinowo dł. 3,718 km + chodnik dł. 1000 m + kanalizacja	3 687	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna + raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)

Droga 32150 Popowo – Górka dł. 2,850 km + chodnik (jest dok.) 600 m	2 423	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 32227 Zielątkowo – Sepno – Żydowo dł. 1,685 km	1 390	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 32313 Sycyn Szkoła – Wieś dł. 1,742 km	1 437	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 32363 Objezierze – Wymysłowo dł. 2,347 km	1 936	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna + raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29449 Owcze Głowy – Wojciechowo – Sierniki dł. 4,054 km + kanalizacja	3 644	2007-2013	Powiatowy Zarząd Dróg/ Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29448 Rogoźno – Owcze Głowy (miasto) dł. 0,600 km + chodnik 600 m	567	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29446 Rogoźno – Murowana Goślina (miasto) dł. 1,700 km + chodnik 1700 m	2 380	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 32138 Piotrkówki – Sycyn – Jaryszewo dł. 3,632 km	2 996	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)

Droga 29444 Boguniewo – Studzieniec Wieś dł. 2,500 km + 1,0 km + chodnik 1000 m + kanalizacja	3 500	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 32315 Niemieczkowo-Sławienko (budowa mostu rzeka Samica) dł. 1,6 km + most	2 320	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29276 ul. Działkowa, Mickiewicza w m. Ryczywół dł. 1,100 km + chodnik 1100 m + kanalizacja	1 266	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29421 ul. Kolejowa w m. Ryczywół dł. 0,600 km + chodnik 600 m + kanalizacja	736	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29275 ul. Plac 1 Maja w Ryczywole dł. 0,400 km + chodnik 400 m	232	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
<i>RAZEM</i>	<i>39 577</i>				
ROZBUDOWA DRÓG POWIATOWYCH Poprawa infrastruktury towarzyszącej					
Wzdłuż drogi nr 29441 we wsi Garbatka dł. 0,430 km	65	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)

Wzdłuż drogi nr 32323 w m. Rożnowo ul. Dworcowa i Kościelna dł. 1,200 km	180	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Wzdłuż drogi nr 32319 w m. Wargowo (od torów kolejowych) dł. 0,500 km	75	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Wzdłuż drogi nr 32301 w m. Kiszewko dł. 0,200 km	30	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Wzdłuż drogi nr 32315 w m. Popówko i m. Niemieczkowo dł. 0,450 km	68	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Wzdłuż drogi nr 32301 w m. Kiszewo dł. 0,350 km	53	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Wzdłuż drogi nr 32301 w m. Bąblin dł. 0,120 km	18	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Wzdłuż drogi nr 32301 w m. Oborniki ul. Obrzycka dł.0.800 km	120	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Wzdłuż drogi nr 32315 Popówko – Niemieczkowo dł 0,450 km	68	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)

Wzdłuż drogi nr 32316 w m. Górka przy Szkole Podstawowej dł. 0,500 km	75	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Wzdłuż drogi nr 32317 w m. Górka dł. 0,500 km	75	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Wymiana chodnika wzdłuż drogi nr 32323 w m. Rożnowo dł. 0,500 km	75	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Wzdłuż drogi nr 29444 w m. Budziszewko dł. 0,500 km + kanalizacja	275	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Wzdłuż drogi nr 29442 w m. Parkowo dł. 0,350 km	53	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Budowa parkingu przed Kościołem wzdłuż drogi nr 29446 m. Rogoźno	150	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Wzdłuż drogi nr 29449 w m. Pruśce dł. 0,200 km	30	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Wzdłuż drogi nr 29419 w m. Tarnowo dł. 0,500 km	75	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)

Wzdłuż drogi nr 29424 w m. Lipa dł. 2,000 km	300	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Wzdłuż drogi nr 29275 w m. Skrzetusz dł. 0,400 km`	60	2007-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
RAZEM	1 845				
REGEEARACJA NAWIERZCHNI DRÓG POWIATOWYCH					
Podniesienie jakości przez przebudowę nawierzchni (<i>Powierzchniowe utwalenie nawierzchni + ścinka poboczy</i>)					
Droga 29423 Grudna – Kaziopole dł. 4,300 km	195	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych/ Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 32318 Bogdanowo – Uścikowo dł. 3,800 km	194	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 32319 Świerkówki – Lulin dł. 9,500 km	445	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 32359 Sepno – Nieczajna dł. 3,400 km	174	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 32363 Oborniki – Uścikowo Fol. dł. 5,500 km	281	2005-2013	Powiatowy Zarząd Dróg/ Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 32321 Oborniki – Gołaszyn dł. 0,500 km	26	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)

Droga 32311 Słonawy - Nowołoskoniec dł. 4,000 km	204	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 32322 Gr. Gminy - Pacholewo dł. 2,900 km	149	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 32320 Ocieszyn - Objezierze dł. 6,000 km	306	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29426 Droga nr 11 - Jaracz dł 2,900 km	149	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29420 Gościejewo - Karolewo dł. 4,325 km	207	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29448 Rogoźno - Owcze Głowy dł. 3,733 km	191	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29440 Tarnowo - Laskowo dł. 2,200 km	112	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29438 Runowo - Pruśce dł. 1,700 km	87	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29425 Ludomki - Dąbrówka Ludomska dł. 2,000 km	90	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)

Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Obornickiego

Droga 29276 Połajewo – Ryczywół dł. 4,400 km	224	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 32313 Popówko – Sycyn dł. 3,300 km	169	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 32301 Oborniki – Obrzycko dł. 14,000 km	714	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 32315 Popowo – Niemieczkowo dł. 7,800 km	398	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 32316 Chrustowo – Lulin dł. 8, 000 km	408	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 32323 Rożnowo – Pacholewo – Białężyn dł. 9,700 km	494	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 32317 Uścikowo – Górka dł. 8,700 km	444	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29419 Zawady – Tarnowo dł. 10,400 km	530	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)

Droga 29449 Pruśce – Owczę Głowy dł. 4,700 km	226	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29450 Sierniki – Przysieka dł. 3,300 km	169	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29442 Wełna – Pacholewo dł. 7,200 km	367	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29444 Szczytno – Budziszewko dł. 10,500 km	536	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29445 Rogoźno – Boguniewo dł. 5,100 km	261	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29446 Rogoźno – Murowana Goślina dł. 6,300 km	310	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29275 Przybychowo – Ruda dł. 4,200 km	214	2005-2013	Powiatowy Zarząd Dróg/ Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29421 Ryczywół – Ludomy dł. 6,600 km	331	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29275 Przybychowo-Ruda dł. 14,200 km	706	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)

Droga 29418 Radom-Piotrowo dł.3,000 km	153	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
Droga 29411 Chodzież-Ryczywół dł. 4,400 km	224	2005-2013	Zarząd Dróg Powiatowych / Starostwo Powiatowe	Do 75%	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko (gdzie wymagane)
<i>RAZEM</i>	<i>9 688</i>				
DROGI RAZEM	48 417				
BUDOWA I ROZBUDOWA OBIEKTÓW BAZY EDUKACYJNEJ					
Budowa szkolnej sali sportowej w Zespole Szkół im gen. T. Kutrzeby w Obornikach	4 800	2005-2007	Zespół Szkół / Starostwo Powiatowe	Do 75 %	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko
Budowa hali widowiskowo – sportowej w Zespole Szkół im. Hipolita Cegielskiego w Rogoźnie	5 000	2007-2013	Zespół Szkół / Starostwo Powiatowe	Do 75 %	Fiszka + Studium Wykonalności + Dokumentacja techniczna _ raport oddziaływania na środowisko
<i>RAZEM</i>	<i>9 800</i>				
OGÓŁEM	58 217				

B. Powiązanie celów z działaniami przeznaczonymi do realizacji w ramach ZPORR oraz wskaźniki osiągnięcia rezultatów.

Wszystkie zadania przyjęte do realizacji w ramach ZPORR objęte zostaną monitoringiem rzeczowym, który dostarczy danych obrazujących postęp we wdrażaniu programu oraz umożliwi ocenę jego wykonania.

Projekty jednostkowe, wskazane w powyższym zestawieniu, mają integralny związek z kompleksowym rozwiązaniem problemów Powiatu Obornickiego z zakresu budowy, rozbudowy oraz przebudowy infrastruktury technicznej, społecznej oraz turystycznej.

Wskaźniki obrazujące postęp we wdrażaniu oraz rezultaty tych działań są podzielone.

Dla wymienionych w Planie Rozwoju Lokalnego zadań, w ramach przynależności do poszczególnych priorytetów i działań ZPORR, określone zostały następujące wskaźniki monitoringu:

Nazwa wskaźnika do monitorowania	Wskaźnik
Poziom bezrobocia na terenie powiatu	%
Ilość stworzonych miejsc pracy	szt.
Drogi	km
Chodniki	km/ m ²
Liczba kilometrów dróg utwardzonych do ogółu dróg gminnych	%
Liczba kilometrów nowych dróg	km
Liczba kilometrów ciągów pieszych	km
Liczba km odnowionych lub wytyczonych szlaków turystycznych	km
Powierzchnia sal sportowych	m ²
Liczba uczniów korzystających z sal sportowych	osób

VI. WDRAŻANIE PLANU ROZWOJU POWIATU

Finansowanie

Realizacja Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu uzależniona jest od wysokości pozyskanych środków zarówno krajowych jak i z funduszy strukturalnych. Biorąc pod uwagę prognozę dopuszczalnej wysokości zobowiązań w poszczególnych latach i wysokość środków jakie mogą być wydatkowane bezpośrednio z budżetu, możliwości finansowe Powiatu wskazują, że na realizację przyjętych celów zabezpieczą 25% wkładu w stosunku do uzyskanych środków wspólnotowych.

Zakłada się również, że nie wykonanie wszystkich zadań w latach 2005-2006 powoduje przesunięcie ich realizacji na lata następne.

Zarządzanie

Funkcję Instytucji Zarządzającej i koordynującej realizację Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu będzie pełnił specjalnie powołany zespół pracowników w ramach Wydziału Komunikacji i Rozwoju lub samodzielna komórka organizacyjna Starostwa. Zakres zadań obejmuje m.in.:

- zapewnienia zgodności realizacji Planu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu, w tym w szczególności w zakresie zamówień publicznych, zasad konkurencji, ochrony środowiska, jak też zagwarantowanie przestrzegania zasad zawierania kontraktów publicznych,
- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Planu,
- zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Planu,
- przygotowanie rocznych planów na temat wdrażania Planu,
- zbieranie informacji do rocznego raportu o nieprawidłowościach,
- dokonanie oceny po zakończeniu realizacji Planu.

Instytucja wdrażająca Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu

Starostwo Powiatowe jako instytucja wdrażająca Plan odpowiedzialne jest za:

- opracowanie i składanie wniosków,
- kontrolę formalną składanych wniosków, ich zgodności z procedurami i zapisami w Planie,
- zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

VII. System monitorowania i ewaluacji Planu w Powiecie Obornickim.

Instytucja Zarządzająca współpracuje z Starostą, Wicestarostą, Sekretarzem i Skarbnikiem, których główną rolą będzie monitorowanie i ewaluacja przebiegu realizacji zadań zawartych w Planie. W celu najbardziej efektywnego przeprowadzania obiektywnego procesu ewaluacji Instytucja Zarządzająca każdorazowo wybierać będzie najbardziej skuteczne narzędzie oceny. Zalecanymi narzędziami ewaluacji przeprowadzanej w systemie półrocznym i rocznym, jak również dostosowanymi do okresu programowania poszczególnych zewnętrznych źródeł finansowania zadań, w rozwoju lokalnym powiatów są¹:

- ewaluacja ex-ante
- ewaluacja ex-post
- Analiza kosztów i korzyści
- Analiza kosztów i efektywności

Poniżej zaprezentowano wybrany katalog narzędzi służących ewaluacji przyjętych programów.

Typologia narzędzi monitorowania i ewaluacji projektów współfinansowanych z bezzwrotnej pomocy zagranicznej w kontekście Powiatu Obornickiego:

- Czym jest ocena (ewaluacja)?
- Standardy oceny (ewaluacji)
- Kontrola-monitoring-ocena (ewaluacja)
- Cel prowadzenia oceny (ewaluacji)
- Rodzaje oceny(ewaluacji)
- Przeprowadzenie oceny (ewaluacji)

Metody ewaluacyjne stosowane w fazie strukturyzacji

1. Analiza SWOT

2. Matryca logiczna

3. Metaplan

4. Mapa oddziaływania

Metody ewaluacyjne stosowane w fazie obserwacji

- 1. Wywiady**
- 2. Kwestionariusze**
- 3. Zogniskowane wywiady grupowe**
- 4. Studia przypadków**
- 5. Obserwacja uczestnicząca (bycie uczestnikiem)**
- 6. Dane z systemu monitoringu**

Metody ewaluacyjne stosowane w fazie analizy

- 1 Grupy porównawcze**
- 2. Systemy informacji geograficznej**
- 3. Modele makroekonomiczne**
- 4. Metody statystyczne**
- 5. Analiza shift-share**

Metody ewaluacyjne stosowane w fazie oceniania efektów

- 1. Panel ekspertów**
- 2. Analiza wielokryteriowa**
- 3. Benchmarking**
- 4. Analiza kosztów i korzyści**
- 5. Analiza kosztów i efektywności**

- Kryteria wskaźników wykorzystywanych przy opracowywaniu, a następnie monitorowaniu programu lub projektu

Czym jest ocena (ewaluacja)?

przez ocenę (ewaluację) polityki, programu lub projektu należy rozumieć określenie wartości polityki, programu lub projektu w odniesieniu do wcześniej zdefiniowanych kryteriów i w oparciu o odpowiednie informacje.

Po pierwsze,

instytucja oceniająca ma odpowiedzieć na pytanie czy program (projekt) okazał się sukcesem czy też porażką.

Po drugie,

niezbędne jest przedstawienie przez instytucję zamawiającą odpowiednich kryteriów, precyzujących zakres przedmiotowy, przestrzenny i czasowy oceny (ewaluacji).

¹ Proponowane narzędzia ewaluacji nie wykluczają zastosowanie innych technik przytoczonych w tekście.

Po trzecie,

niezbędne są informacje zebrane przez zespół oceniający, które po analizie będą stanowić podstawę do określenia wartości programu (projektu).

Standardy oceny (ewaluacji)

- **użyteczność** (ang. utility) - celem oceny (ewaluacji) ma być dostarczenie zamawiającemu praktycznych informacji na temat ocenianego programu; informacje te winny okazać się użyteczne z punktu widzenia instytucji zamawiających ocenę (ewaluację), np. przy wdrażaniu kolejnej generacji programów;
- **wykonalność** (ang. feasibility) - każda ocena (ewaluacja) musi być oparta na praktycznych procedurach realizacyjnych, uwzględniających ograniczenia czasowe, finansowe lub polityczne procesu ewaluacyjnego; musi być ona elastyczna w stosunku do potrzeb poszczególnych aktorów procesu oraz dostarczać wartościowych informacji za rozsądną cenę;
- **poprawność** (ang. propriety) - każda ocena (ewaluacja) musi być przeprowadzona w sposób zgodny z prawem, gwarantujący przestrzeganie standardów etycznych, uwzględniający dobro osób zaangażowanych w ocenę (ewaluację) oraz tych, których dotyczą jej wyniki. Kryterium poprawności dotyczy także profesjonalizmu podmiotów wykonujących ocenę (ewaluację) oraz wyników oceny (ewaluacji);
- **stosowność** (ang. accuracy) - przy przeprowadzaniu oceny (ewaluacji) winny być brane pod uwagę wyłącznie te informacje i czynniki, które mają znaczenie przy szacowaniu efektów programu, a zatem pozwalają na sformułowanie wiarygodnych wniosków.

Kontrola-monitoring-ocena (ewaluacja)

Kontrola to działania mające na celu porównanie istniejącego stanu z postulowanym z punktu widzenia prawa, ustalenie nieprawidłowości oraz przekazanie wyników w formie wniosków i zaleceń do uprawnionego organu. kontrolerzy badają najczęściej pewien wycinek danego programu.

Monitorowanie można zdefiniować jako proces systematycznego zbierania i analizowania ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych projektów i całego programu w aspekcie finansowym i rzeczowym, mający na celu zapewnienie zgodności realizacji projektów i programu z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i celami. Monitoring obejmuje cały program (monitoring finansowy, monitoring rzeczowy),

Monitoring jest procesem ciągłym, odbywającym się przez cały okres wdrażania programu (projektu). Celem monitorowania jest bieżące wykrywanie potencjalnych nieprawidłowości i ich korygowanie. (np. dlaczego nie stworzono 300 nowych miejsc pracy, tak jak zostało to założone w dokumentach programowych?).

Ocena (ewaluacja) może dotyczyć zarówno całego programu lub wyłącznie wybranego zagadnienia związanego z ocenianym programem.

Cel prowadzenia oceny (ewaluacji)

- zapis regulacji prawnych (w funduszach strukturalnych - rozporządzenie 1260/99, w kontraktach wojewódzkich - rozporządzenie w sprawie programu wsparcia), które zobowiązują instytucję odpowiedzialną za dany program do przeprowadzenia procedury ewaluacyjnej.
- Zasadniczym celem oceny (ewaluacji) jest stałe ulepszanie skuteczności i efektywności interwencji publicznej, rozumiane nie tylko w kategoriach pozytywnych efektów społecznych lub gospodarczych związanych bezpośrednio z danym programem, lecz także zwiększania przejrzystości i promowania działań podejmowanych przez władze publiczne.

cele prowadzenia oceny (ewaluacji)

A. Kontrola nad działaniem władz publicznych oraz zwiększanie przejrzystości tych działań.

B. Zwiększanie skuteczności i efektywności projektów i programów podejmowanych przez sektor publiczny;

C. Kształtowanie kierunków i priorytetów działalności sektora publicznego;

D. Poznawanie mechanizmów programów i projektów.

• Rodzaje oceny (ewaluacji)

(1) klasyfikacja oceny (ewaluacji) ze względu na termin jej przeprowadzenia,

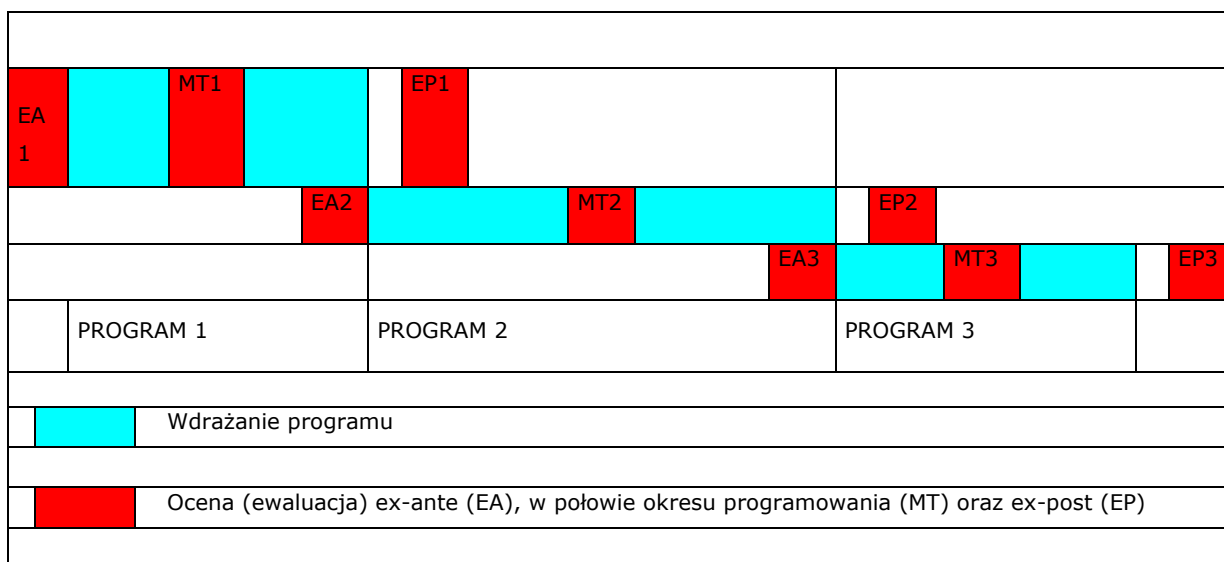
(2) klasyfikacja oparta na przedmiocie oceny (ewaluacji)

(3) klasyfikacja według celu jej przeprowadzenia.

(1) W zależności od terminu przeprowadzania oceny wyróżnia się:

- ocenę (ewaluację) ex-ante (ewaluację wstępną),
- ocenę (ewaluację) okresową, dokonywaną w trakcie realizowania programu (w przypadku programów strukturalnych jest to ocena (ewaluacja) w połowie okresu programowania)
- ocenę (ewaluację) ex-post (ewaluację końcową).

Ocena (ewaluacja) ex-ante, w połowie okresu programowania oraz ex-post programów a cykl zarządzania programami

W taki bowiem sposób wygląda przygotowanie, wdrażanie i ocena (ewaluacja) programów finansowanych ze środków funduszy strukturalnych.

(2) Jeśli weźmie się pod uwagę przedmiot przeprowadzanej oceny (ewaluacji), można wydzielić:

- ocenę (ewaluację) globalną (całościową),
- ocenę (ewaluację) tematyczną
- ocenę (ewaluację) szczegółową.

Przykładem oceny (ewaluacji) tematycznej może być wykonana na zamówienie Komisji Europejskiej ocena (ewaluacja) wpływu programów finansowanych z funduszy strukturalnych na sektor małych i średnich przedsiębiorstw.

(3) ocena (ewaluacja) według celów jej prowadzenia.

- Cel poznawczy - głównym celem oceny (ewaluacji) w takim podejściu jest zwiększenie wiedzy zamawiającego oraz zainteresowanych partnerów na temat zasad działania programu lub projektu, poznanie wewnętrznych i zewnętrznych mechanizmów działających w programach, uzyskanie informacji dotyczącej efektów programu, jego sukcesów i niepowodzeń itp. Wiedza uzyskana w trakcie oceny

(ewaluacji) poznawczej ma pomóc w wypracowywaniu polityki i programów w danej dziedzinie. Ocena (ewaluacja), której głównym celem jest cel poznawczy jest także wykorzystywana w badaniach naukowych prowadzonych w dziedzinie, której dotyczy program będący przedmiotem oceny (ewaluacji);

- Cel instrumentalny - głównym celem oceny (ewaluacji) w podejściu instrumentalnym jest wykorzystanie jej wyników i rezultatów do podejmowania decyzji związanych z realizowanymi programami. Cel instrumentalny wyraża się w dwojakiego rodzaju podejściu do oceny (ewaluacji). Przeprowadzenie oceny (ewaluacji)

Pracę zespołu ewaluacyjnego można podzielić na cztery etapy:

- A. **Strukturyzacja** - etap ten nie zawsze występuje przy realizacji zadania ewaluacyjnego. Jeśli cele oceny (ewaluacji) są zdefiniowane w precyzyjny i jednoznaczny sposób, członkowie zespołu ewaluacyjnego mogą od razu przystąpić do drugiego etapu realizacji oceny - obserwacji. Jeśli jednak zakres zadań jest niejasny lub pewne kwestie związane z ocenianym programem wymagają sprecyzowania, w początkowej fazie realizacji zadania ewaluacyjnego, konieczne jest między innymi określenie (ewaluacja ex-ante) lub przywrócenie logicznej struktury ocenianego programu.
- B. **Obserwacja** - na etapie tym dokonuje się określenia zakresu przedmiotowego i podmiotowego badań (np. z jakimi osobami należy przeprowadzić wywiad i na jaki temat) i na tej podstawie przystępuje do zbierania danych i faktów związanych z ocenianym programem.
- C. **Analiza** - po zebraniu odpowiednich danych zespół ewaluacyjny wykorzystuje odpowiednie techniki w celu interpretacji danych, ich porównania oraz szacowania efektów programu.
- D. **Ocenianie** (ang. judgement) - w ostatnim etapie ewaluacji dokonuje się oceny efektów programu w stosunku do określonych kryteriów (pytań ewaluacyjnych) oraz formułuje się syntetyczne wnioski i rekomendacje. Na tym etapie procesu ewaluacyjnego eksperci winni stwierdzić faktyczną jakość ocenianego programu. W fazie oceniania określa się przykładowo, czy stworzoną w ramach ocenianego programu liczbę miejsc pracy należy uznać za sukces programu czy też biorąc pod uwagę różne czynniki, mogła być ona znacznie wyższa.

W każdej z przedstawionej powyżej kolejnych faz oceny (ewaluacji) możliwe jest zastosowanie różnych metod ewaluacyjnych.

Metody ewaluacyjne stosowane w fazie strukturyzacji

Analiza SWOT

Nazwa metody jest akronimem pochodzącym od angielskich słów: Strength (silna strona), Weakness (słaba strona), Opportunity (szansa) oraz Threat (zagrożenie).

Głównym celem metody w przypadku programów o charakterze społeczno-gospodarczym jest diagnoza czynników wpływających na rozwój danego państwa (regionu) lub sektora i na tej podstawie opracowanie strategii najkorzystniejszej z punktu widzenia przyszłego rozwoju.

Przykładowa analiza SWOT

Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - Wysoki poziom wykształcenia mieszkańców - Dobrze rozwinięta sieć komunikacyjna - Silny sektor małych i średnich przedsiębiorstw 	<ul style="list-style-type: none"> - Wysoka stopa bezrobocia - Duże zaniedbania w zakresie infrastruktury ochrony środowiska - Mała ilość dużych firm
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - Zainteresowanie inwestorów regionem - Korzystne dla regionu zmiany podatkowe 	<ul style="list-style-type: none"> - Nieuwzględnienie regionu w programie budowy autostrad - Wysokie oprocentowanie kredytów inwestycyjnych

Matryca logiczna

Metoda matrycy logicznej opiera się na identyfikacji oczekiwanych efektów projektu (programu) na poziomie produktu, rezultatu, oddziaływania szczegółowego oraz oddziaływania szerszego i przyporządkowaniu każdemu z tych poziomów wskaźników osiągnięć, dokumentów weryfikujących te wskaźniki oraz założeń warunkujących osiągnięcie celów.

Wkład (ang. input): oznacza zasoby zaangażowane przez beneficjenta w trakcie wdrażania danego programu lub projektu.

Produkt (ang. output): oznacza konkretne przedsięwzięcia zrealizowane w ramach danego

programu lub projektu. Produkty mierzone są w jednostkach fizycznych lub finansowych (np. długość zbudowanej drogi, ilość MSP, które uzyskały pomoc doradczą, ilość przeprowadzonych szkoleń).

Rezultat (ang. result): oznacza bezpośrednio i natychmiastowe efekty programu lub projektu (skrócenie czasu podróży, zmniejszenie zanieczyszczeń przedostających się do środowiska, liczba nowych stanowisk pracy, liczba przeszkolonych osób) lub finansowych (wielkość zainwestowanego kapitału prywatnego, zmniejszenie kosztów transportu, obniżenie cen połączeń telefonicznych itp.)

Oddziaływanie (ang. impact): odnosi się do konsekwencji danego programu lub projektu, wykraczających poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów. Przykładami wskaźników mogą być np. wielkość natężenia ruchu na drodze w rok po oddaniu jej do użytku, ilość nowych miejsc pracy stworzonych 12 miesięcy po zakończeniu programu wsparcia MSP w przedsiębiorstwach korzystających ze wsparcia, liczba uczestników szkoleń dla bezrobotnych, którzy znaleźli zatrudnienie w jakimś czasie po zakończeniu programu.

Wykres 4 Matryca logiczna

Cel	Wskaźniki osiągnięć	Źródła informacji	Założenia
Cel szerszy			
Cel szczegółowy			
Rezultaty			
Produkty			
Wkład (finansowy, ludzki)			

Strzałki na rysunku pokazują sposób czytania matrycy.

Metaplan

Moderator zadaje uczestnikom spotkania wcześniej przygotowane pytania i umiejętnie kierując dyskusją stara się uzyskać od zaproszonych gości ich opinie na poruszane kwestie.

Mapa oddziaływania

Podobnie jak w przypadku metaplanu, do udziału w tym etapie oceny (ewaluacji) zaprasza się grupę osób zaangażowanych w przygotowanie lub realizację programu. W przeciwieństwie do metaplanu, którą to metodę można zastosować w trakcie jednej sesji, mapa oddziaływania wymaga odbycia kilku spotkań.

Wskaźniki wykorzystywane przy opracowywaniu, a następnie monitorowaniu programu lub projektu winny spełniać określone warunki.

1. **Trafności** - wskaźnik winien być dostosowany do charakteru priorytetu (działania, projektu) oraz oczekiwanych efektów związanych z jego realizacją
2. **Mierzalności** - każdy wskaźnik winien być wyrażony w wartościach liczbowych, co umożliwi jego weryfikację po zakończeniu wdrażania
3. **Wiarygodności** - wskaźnik winien być zdefiniowany w taki sposób, aby jego ewentualna weryfikacja nie nastroczała trudności
4. **Dostępności** - wskaźnik powinien być łatwy do uzyskania

Metody ewaluacyjne stosowane w fazie analizy

Zjawisko deadweight polega na tym, iż zmierzone efekty realizowanego programu lub projektu zostałyby osiągnięte nawet wówczas, gdyby na danym obszarze lub w danym sektorze nie był realizowany program lub projekt będący przedmiotem ewaluacji. Aby ocenić wielkość efektu deadweight należy stworzyć sytuację, jaka zaistniałaby, gdyby program nie był realizowany i porównać ją z sytuacją, w której program jest wdrażany.

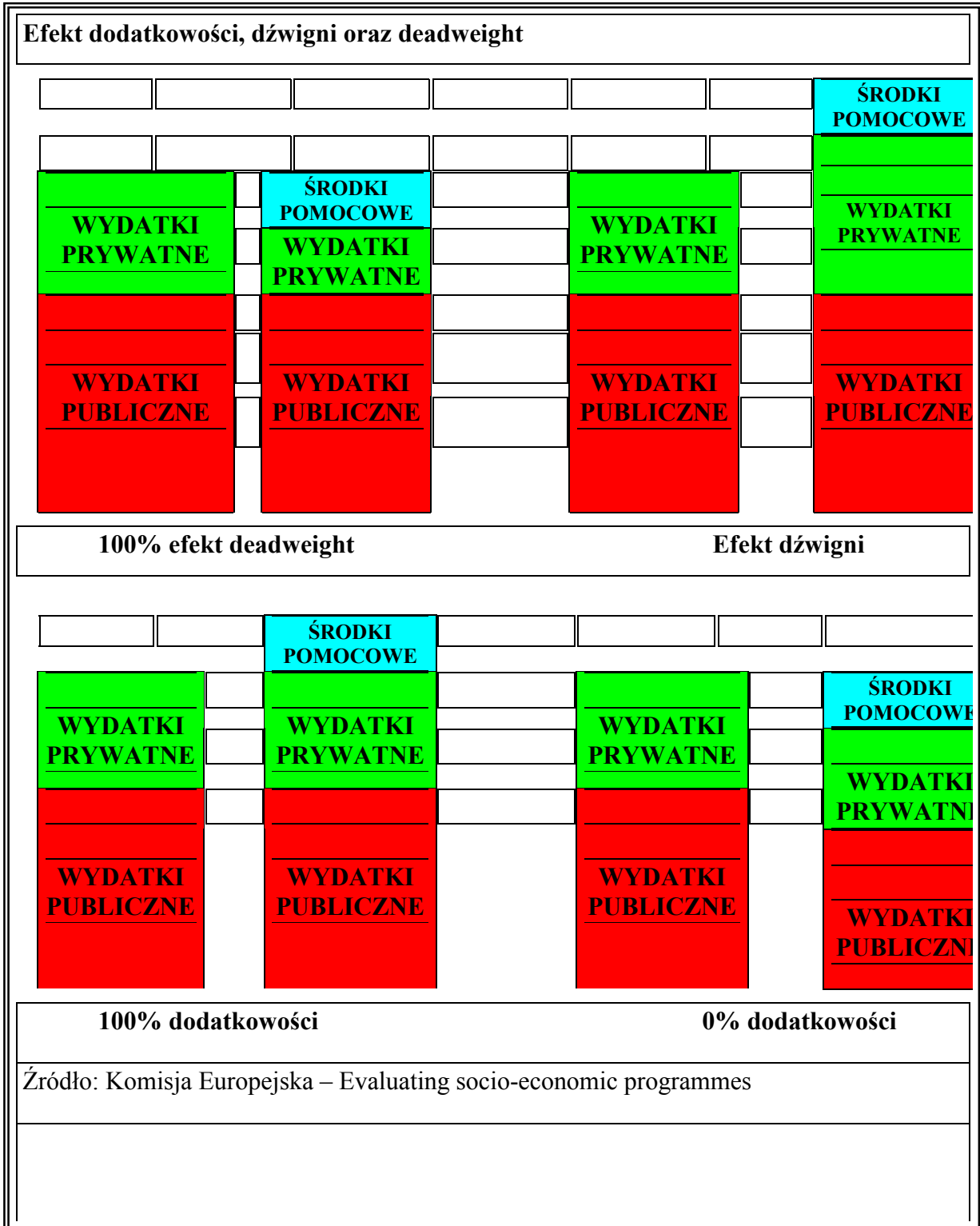
Małe przedsiębiorstwo otrzymuje środki na sfinansowanie inwestycji. W jej wyniku utworzone zostają nowe miejsca pracy, wzrasta sprzedaż przedsiębiorstwa, poprawia się jego pozycja konkurencyjna. Dane te, stanowią efekty brutto projektu.

Okazuje się jednak (np. w wyniku wywiadu przeprowadzonego z przedsiębiorcą), iż dany projekt zostałby zrealizowany przez firmę, nawet wówczas gdyby nie została mu udzielona pomoc z programu.

Efekt netto projektu jest zatem zerowy, gdyż identyczne efekty zostałyby osiągnięte bez wsparcia zewnętrznego. Środki z programu powinny zostać zatem przeznaczone na finansowanie projektów, które bez takiego wsparcia nie zostałyby zrealizowane.

Efekt deadweight jest ściśle związany z zasadą dodatkowości,

Zasada dodatkowości oznacza, iż środki publiczne (fundusze strukturalne) przekazywane w ramach danego programu nie zastępują dostępnych środków krajowych, lecz stanowią ich uzupełnienie, a zatem zwiększają całkowitą pulę dostępną na finansowanie danego typu działań.

Efekt substytucji (ang. substitution effect) polega na tym, iż beneficjenci programu lub projektu stają się bardziej konkurencyjni w stosunku do tych podmiotów działających na terenie obszaru objętego programem, które nie były beneficjentami pomocy

Dotyczy to zwłaszcza działań związanych z rozwojem zasobów ludzkich. Przykładowo, na danym terenie jest realizowany program wsparcia dla absolwentów. Jego głównym instrumentem są różnego typu zachęty i ułatwienia dla pracodawców zatrudniających absolwentów. Efekt substytucji wystąpi wówczas, gdy pracodawca w miejsce dotychczas zatrudnionej osoby przyjmie do pracy absolwenta. Efekt brutto programu wynosi jedno nowe miejsce pracy dla absolwenta, efekt netto - zero nowych miejsc pracy (absolwent został zatrudniony kosztem osoby, która utraciła pracę).

Efekt zastępowania (ang. displacement effect) występuje wówczas, gdy pozytywne efekty wynikające z realizowanego programu i osiągnięte na obszarze objętym pomocą są związane z negatywnymi efektami występującymi na obszarze nie kwalifikującym się do wsparcia.

Przykładowo, jeśli w regionie wdrażany był program wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw, może nastąpić proces przenoszenia się przedsiębiorstw z regionu sąsiedniego na obszar, gdzie dostępna jest pomoc. Od liczby nowych miejsc pracy stworzonych w regionie korzystającym ze wsparcia (efekt brutto) odejmuje się miejsca pracy utracone w regionach sąsiednich, w związku z przenoszeniem się firm do regionu stwarzającego dzięki zastosowanym instrumentom pomocowym lepsze warunki rozwoju.

VIII. Sposoby oceny Planu

Skuteczność planu poddawana będzie bieżącej ocenie. Sprawowana będzie przez Instytucję Zarządzającą za pomocą wskaźników postępu realizacji i oceny skuteczności wdrażanych projektów określonych w poszczególnych programach operacyjnych i w wytycznych opracowanych przez Ministerstwo Gospodarki, Pracy i polityki Społecznej pt. „Wytyczne do tworzenia wskaźników monitoringu programów, priorytetów, działań i projektów oraz lista podstawowych wskaźników monitorowania w poszczególnych obszarach interwencji funduszy strukturalnych.

Informacja i promocja

Instytucja Zarządzająca zapewnia środki informacyjne i promocyjne w zakresie udzielonej pomocy z funduszy strukturalnych. Wykorzystywane środki informacyjne i promocyjne będą miały na celu przede wszystkim informowanie potencjalnych i faktycznych odbiorców pomocy o możliwościach wsparcia ze strony UE oraz informowanie opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy unijnej dla poszczególnych projektów i rezultatach tych działań. Instytucja Zarządzająca obowiązana jest przestrzegać zasady wynikające z Rozporządzenia Komisji 1145/2003 i z zawartych umów.

Informowanie i promocja odbywać się będzie poprzez organizowanie szkoleń i konferencji na temat możliwości pozyskania środków unijnych. W prasie lokalnej i regionalnej, w telewizji i radiu regionalnym oraz w Internecie podawane będą systematycznie informacje na temat zaangażowania finansowego UE w realizację projektów oraz stanie zaawansowania realizacji zadań i ich efektów w ramach Planu.

IX. Podsumowanie

Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Obornickiego jest jednym z podstawowych narzędzi programujących szeroko pojęty rozwój Powiatu; wytycza on i szczegółowo wskazuje kierunki rozwoju, jak również poszczególne działania podejmowane na rzecz Powiatu.

PRL dla Powiatu Oborniki spełnia również funkcję informacyjną, poprzez realizację Strategii informacyjnej.

Zadaniem strategii informacyjnej jest:

- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania wsparcia w ramach funduszy strukturalnych dla wszystkich grup docelowych na terenie Powiatu,
- zapewnienie czytelnej informacji o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach,
- zapewnienie bieżącego informowania opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań na poziomie Powiatu,
- zapewnienie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Planu Rozwoju Lokalnego w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia,
- inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym,
- wykorzystanie nowoczesnych technologii, takich jak Internet, poczta elektroniczna, elektroniczna archiwizacja dokumentów, w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.

Grupy docelowe odbiorców

Działania podejmowane w ramach Planu Rozwoju Lokalnego będą uwzględniały specyficzne potrzeby wymienionych grup docelowych, jeśli chodzi o zakres informacji oraz użyte instrumenty w celu osiągnięcia maksymalnej skuteczności.

Opinia publiczna – powszechna wiedza na temat działań związanych z wdrażaniem oraz wykorzystaniem środków Unii Europejskiej służyć będzie prezentacji korzyści płynących z członkostwa we Wspólnocie, budowaniu pozytywnego wizerunku podmiotów zaangażowanych w proces wdrażania pomocy, jak również przyczyni się do poparcia dla inwestycji, których bezpośrednim beneficjentem będzie społeczność lokalna Powiatu.

Beneficjenci - to osoby, instytucje lub grupy społeczne bezpośrednio korzystające z wdrażanej pomocy. Będą to:

- jednostki samorządu terytorialnego szczebla powiatowego,

- podmioty będące jednostkami podległymi samorządowi powiatowemu bądź realizujące zadania jednostki samorządu powiatowego,
- podmioty gospodarcze,
- organizacje zrzeszające przedsiębiorców,
- jednostki edukacyjne,
- organizacje pozarządowe,
- inne organizacje społeczne.

Kształtowanie wizerunku Planu Rozwoju Lokalnego

Wykorzystanie pomocy w ramach funduszy strukturalnych płynących z Unii Europejskiej uzależnione jest od poziomu świadomości w zakresie istnienia oraz możliwości pozyskania środków dla jednostek samorządu terytorialnego. W tym celu istnieje realna potrzeba konsekwentnego kształtowania pozytywnego wizerunku Planu Rozwoju Lokalnego.

Instrumenty strategii informacyjnej

Realizacji polityki informacyjnej służyć mają następujące instrumenty:

- konferencje, seminaria, wykłady, warsztaty, prezentacje – propagujące informacje o możliwościach wykorzystania środków unijnych i rezultatach wsparcia UE oraz usystematyzowania wiedzy;
- wizytacje projektów, ekspozycje projektów – mogą stanowić skuteczne metody prezentacji osiągnięć w zakresie realizacji inicjatyw z wykorzystaniem środków Unii Europejskiej;
- informowanie o projektach oraz ich promocja przez beneficjentów – należy zadbać o przekazanie odpowiedniej wiedzy beneficjentom z terenu Powiatu, którzy będą odpowiedzialni za spełnienie wymogów w tym zakresie;
- serwisy internetowe – będą szybkim i ogólnodostępnym źródłem informacji dla potencjalnych beneficjentów i instytucji o aktualnych możliwościach skorzystania z pakietu pomocowego, zaś dla opinii publicznej stanowią kompleksowe źródło informacji o osiągnięciach Planu Rozwoju Lokalnego i wsparciu ze strony Unii Europejskiej dla Powiatu;
- publikacje, broszury informacyjne, ulotki, reklamy, plakaty, materiały audio-wizualne – ułatwiają w atrakcyjnej, przystępnej formie przybliżyć wiedzę na temat dostępnej pomocy Unii Europejskiej, możliwości jej uzyskania, roli instytucji w zarządzaniu pomocą oraz roli Unii Europejskiej w tym procesie;

- współpraca z mediami – działania wykorzystujące współpracę z prasą, radiem, telewizją o zasięgu lokalnym i regionalnym będą kluczowym elementem przy realizacji Planu Rozwoju Lokalnego w szczególności w odniesieniu do opinii publicznej. Działania podejmowane za pośrednictwem mediów będą miały formę artykułów i relacji prasowych, audycji radiowych i telewizyjnych, reklam i ogłoszeń.
- Wszelka informacja o zasadach i procedurach związanych z wykorzystaniem funduszy strukturalnych powinna być przekazana w zwięzły i przystępny sposób.

Źródła:

1. Strategia Rozwoju Powiatu Powiatu Obornickiego
2. Narodowy Plan Rozwoju na lata 2004-2006 (tekst końcowy)
3. Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego
4. Uzupełnienia do Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego

